




HELYI KÖRKÉP

VIII. ÉVFOLYAM 9. SZ. OKTÓBER 19.

HAVONTA MEGJELENŐ KÖZÉLETI LAP

**Önkormányzati tudósítás
(rendelet a fűtéstámogatásról)**
2-3. oldal

Hollandia belülről
10-11. oldal

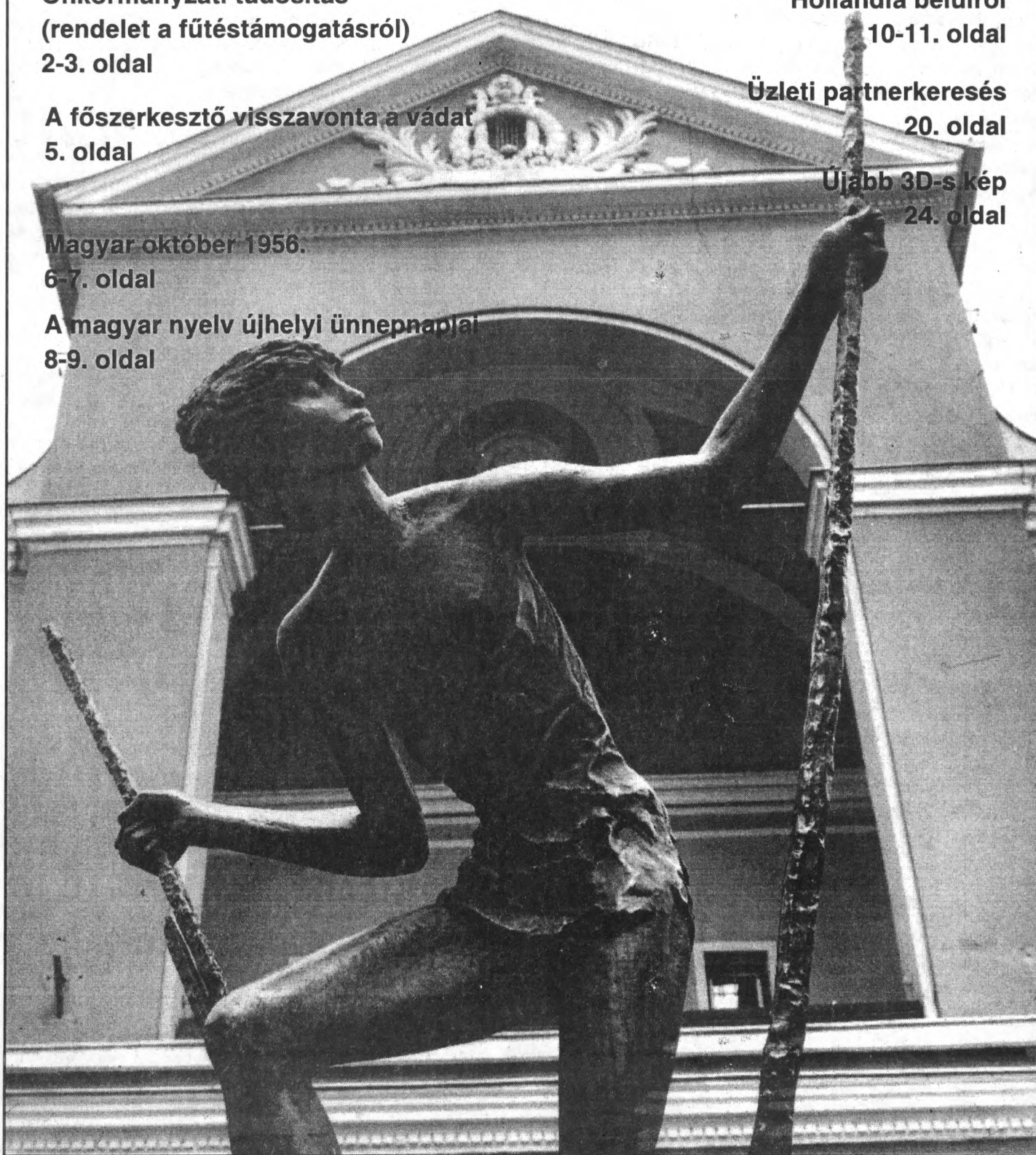
A főszerkesztő visszavonta a vádat
5. oldal

Üzleti partnerkeresés
20. oldal

Magyar október 1956.
6-7. oldal

Újabb 3D-s kép
24. oldal

A magyar nyelv újhelyi ünnepnapjai
8-9. oldal



Önkormányzati tudósítás

Tűzoltóság

Szeptember 28-án 13 órától Sátoraljaújhely Város Önkormányzati Képviselő-testülete rendkívüli ülést tartott, melynek oka a hivatásos önkormányzati tűzoltóság megalakítása volt, annak ellenére, hogy június 23-án a testület már úgy döntött, az önkormányzat rossz gazdasági helyzete miatt nem tudja vállalni a hivatásos tűzoltóság megalakítását, s erről tájékoztatták a belügyminisztert is. A belügyminiszteri válasz július 31-én érkezett meg, s ebben Kuncze Gábor ígéretet tett a tűzoltóságok anyagi helyzetének átfogó rendezésére. Ugyanakkor felhívta a testület figyelmét arra, hogy a hivatásos önkormányzati tűzoltóságokat november 1-ig mindenféleképpen meg kell alakítani, mert ezt jogszabály írja elő. Ellenkező esetben a belügyminisztérium pert indít Sátoraljaújhely önkormányzata ellen, s akkor a tűzoltóság megalakítására bíróság kötelezné a testületet. Korábban tizenkét B.-A.-Z. megyei település jelentette be, hogy nem tudja a tűzoltóságok megalakítását vállalni, azonban a belügyminiszteri levél után mindössze 1 város, Ózd választotta a peres eljárást. A sátoraljaújhelyi önkormányzat a műszaki bizottság módosító indítványát fogadta el, melynek lényege, hogy a testület vállalja a hivatásos tűzoltóság megalakítását, de csak 1996. január 1-től. A képviselők szerint erre azért van szükség, mert a 95-ös költségvetésben még nem tervezték a tűzoltóság működtetését, tehát ebben az évben erre a célra nincs pénz. A továbbiakban a testület elfogadta a Városi Kórház alapító okiratának módosítását. E szerint az intézmény neve Sátoraljaújhely Város Önkormányzat Erzsébet Kórházára módosul, valamint a kórház tevékenységi köre az ápolás alaptevékenységével bővül. A harmadik napirendi pontban a képviselők módosították a szociális rászorultságtól függő pénzbeni és természetbeni ellátásokról szóló rendeletet. A rendelet az alábbi paragrafusokkal egészült ki:

“Hozzájárulás HTO-val történő fűtéshez

1§

2/A §. Hozzájárulásban, támogatásban részesíthetők azok a személyek, illetve családok, akik a lakás fűtésére az

1994/95-ös fűtési időszakban háztartási tüzelőolajat használtak fel és az 1995/96-os fűtési időszakban a fűtési költségeket szociális helyzetük alapján nem képesek viselni, illetve az általuk lakott lakás háztartási tüzelőolajjal biztosított fűtését más, gazdaságosabb fűtési móddal váltják fel, és szociális helyzetük alapján a fűtési mód átalakításának költségeit teljes egészében nem tudják vállalni.

12/B §. (1) Fűtési hozzájárulás a 12/A §. feltételeinek fennállása esetén annak a személynek, illetve családnak adható, ahol az egy főre jutó nettó jövedelem nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének

- egyedülálló esetén 250%-át,
- két-három fős család esetén 150%-át,
- négy, vagy annál több fős család esetén 120%-át.

(2) A hozzájárulás mértékénél figyelembe kell venni:

a., egyedi olajfűtés esetén:

- a lakás fűtött légköbméterét maximum az 5. §. (1) bekezdésében meghatározott lakásnagyság mértékéig,
- egy fűtési szezonra (október 15.- április 15.) légköbméterenként 7 liter tüzelőolajat,
- a tüzelőolaj beszerzési árát a hozzájárulási kérelem benyújtásának időpontjában, valamint az 1994/95-ös fűtési időben,
- az 1994/95-ös fűtési időben az önkormányzattól kapott lakásfenntartási támogatás összegét és a fűtési kiadásokra megállapított eseti összegét.

b., tüzelőolajat használó központi és távhőszolgáltató rendszerre kapcsolt lakások esetében:

- az 1994/95-ös időben és az 1995/96-os fűtési időben megállapított fűtési díjkülönbözet,
- az 1994/95-ös fűtési időben az önkormányzattól kapott lakásfenntartási támogatás összegét, a fűtési kiadásokra megállapított eseti segélyek összegét.

(3) A támogatás mértéke a (2) bekezdés figyelembevételével számított fűtési többletköltség százaléka az alábbi táblázat szerint:

A támogatás összegét 50,- illetve 100 Ft-ra kerekíteni kell.

(4) A fűtési hozzájárulást a fűtési idő első napjától, illetve a kérelem benyújtásának napjától kell megállapítani a fűtési idő befejezéséig.

(5) A fűtési hozzájárulást előre havonta a tárgyhoz 10. napjáig kell a tüzelőolajat használó központ- és távhőszolgáltató rendszerbe kapcsolt lakások esetében a szolgáltatást nyújtó gazdasági társaságnak, intézménynek, egyéb esetekben a hozzájárulást kérőnek kiutalni.

(6) Ha a fűtési hozzájárulás e rendeletben meghatározott feltételeinek a fűtési hozzájárulásban részesülő személy, vagy család jövedelmi, vagy egyéb viszonyai már nem felelnek meg, a támogatást a változást követő hónap első napjától meg kell vonni.

(7) A fűtési hozzájárulás felhasználását a Polgármesteri Hivatal jogosult ellenőrizni.

12/C §. (1) Fűtést korszerűsítési támogatás a 12/A §. feltételeinek fennállása esetén, annak a személynek, illetve családnak adható, ahol az egy főre jutó nettó jövedelem nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének

- egyedülálló esetén 200%-át,
- két-három fős család esetén 120%-át,
- négy vagy annál több fős család esetén 100%-át.

(2) a támogatás mértéke:

a., vezetékes gázra történő átállítás esetén, amennyiben

- egyedülálló személy nettó jövedelme a legkisebb öregségi nyugdíj 150%-át nem haladja meg: 30.000,-Ft meghaladja: 20.000,-Ft
- két-három fős család esetében az egy főre eső nettó jövedelem a legkisebb öregségi nyugdíj 100%-át nem haladja meg: 30.000,-Ft meghaladja: 20.000,-Ft

b., egyéb gazdaságosabb (korszerűbb) fűtésre történő átállítás esetén

- amennyiben az egyedülálló személy nettó jövedelme a legkisebb öregségi nyugdíj 150%-át nem haladja meg: 20.000,-Ft amennyiben ezen összeget meghaladja: 10.000,-Ft
- két-három fős család esetében az egy főre jutó nettó jövedelem a legkisebb öregségi nyugdíj 100%-át nem haladja meg: 20.000,-Ft amennyiben ezen összeget meghaladja: 10.000,-Ft
- négy, vagy annál több fős család esetében amennyiben az egy főre jutó nettó jövedelem a legkisebb öregségi nyugdíj 90%-át nem haladja meg:

20.000,-Ft amennyiben ezen összeget meghaladja 10.000,-Ft

(3) A (2) bekezdés a, és b, pontjában meghatározott egyszeri támogatás csak abban az esetben biztosítható, ha az új fűtési módra történő átállást az igénylő még 1995. évben megvalósítja, kivétel ez alól a vezetékes gázra történő átállás.

(4) Az az igénylő, aki egyszeri támogatásban részesül, nem részesülhet fűtési hozzájárulásban, kivétel ez alól a vezetékes gázra átváltó igénylő, aki az egyszeri támogatás mellett a fűtési hozzájárulás 50%-ára is jogosult.

(5) Az egyszeri támogatási kérelmet a Polgármesteri Hivatal Népjóléti Csoportjához, az erre a célra rendszeresített nyomtatványon kell benyújtani. A kérelemhez a jövedelmi igazolásokat kívül csatolni kell az új, gazdaságosabb fűtési módra történő átállás költségvetését.

A Polgármesteri Hivatal Műszaki-, gazdasági- és Ellátási Csoportja helyszíni szemlét követően nyilatkozik az átállás műszaki megvalósíthatóságát illetően és kollaudálja a költségvetést.

(6) Az egyszeri támogatás összege vezetékes gázra történő átállás esetén - amennyiben a közműfejlesztési hozzájárulás befizetése az igénylő részéről még nem történt meg, úgy annak részeként - átutalásra kerül, egyéb esetekben a támogatás összege készpénzben nyer kifizetést az igénylő részére.7) Az egyszeri hozzájárulással megvalósítandó fűtési

módra történő átállást a megvalósítást követően 8 napon belül be kell jelenteni, a Polgármesteri Hivatal jogosult az elévített munkát ellenőrizni. Amennyiben az új fűtési módra történő átállást az egyszeri támogatást megállapító határozatban előírt határidőre nem valósítják meg, úgy a Szociális és Egészségügyi Bizottság a megvalósításra egy alkalommal 30 nap haladékot adhat. Ha ezen határidő elteltével sem valósul meg az új fűtési módra történő átállás, a kapott támogatást egy összegben vissza kell fizetni.

12/D §. Aki a fűtési hozzájárulást, illetve a korszerűsítési támogatást jogosulatlanul és rosszhiszeműen vette igénybe, köteles a kapott támogatást egy összegben az Önkormányzat részére visszafizetni."

2.§.

Az R 14/B §. (2) bekezdése az alábbiak szerint módosul:

Nevelési segély

"14/B §. (2) Jövedelmi viszonyai alapján nevelési segély annak állapítható meg, akinek családjában az egy főre jutó nettó jövedelem a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének 90 %-át nem haladja meg. Kivételt képez ez alól az emelt összegű családi pótlékban részesülő, a gyermekét egyedül nevelő szülő, ahol az egy főre eső nettó jövedelem a mindenkori öregségi nyugdíj 110 %-áig terjedhet."

3. §.

A rendelet az alábbi címmel és a 26/A paragrafussal egészül ki:

"Tandíj támogatás

26/A §. (1) Tandíj támogatás állapítható meg annak felsőoktatási intézményben nappali tagozaton tanuló hallgatónak, akinek családjában az egy főre eső nettó jövedelem nem haladja meg a legkisebb öregségi nyugdíj 150%-át.

(2) A támogatás mértéke:

- 4,5 vagy ezt meghaladó tanulmányi átlag esetén az alaptandíj 100%-a,

- 3,5 vagy ezt meghaladó, de 4,5-et el nem érő tanulmányi átlag esetén az alaptandíj 50%-a.

(3) A tandíj támogatási kérelmet az erre a célra rendszeresített kérelemmel kell a Polgármesteri Hivatal Népjóléti Csoportjához benyújtani. A kérelemhez csatolni kell a jövedelem igazolásokat, valamint a legutolsó félév tanulmányi eredményét tartalmazó iskolalátogatási igazolást.

(4) A tandíj támogatást havonta az érintett felsőoktatási intézmény számlájára kell átutalni."

4.§.

A rendelet 30. §. (3) bekezdése az alábbiak szerint módosul:

"30. §. (3) A munkanélküliek jövedelem pótló támogatása, a tanévkezdési támogatás, a HTO-val történő fűtéshez történő hozzájárulás, valamint a tandíj támogatás igénylésekor nem kell környezettanulmányt készíteni."

5. §.

Ezen rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Közlemény a gázvezetékrendszer belső kivitelezéséről

A Zemplén-Abauj Kft. ez év márciusában közleményben, májusban a helyi lapokban közzétett cikkben hívta el a lakosság és a polgármesterek figyelmét arra, hogy a plusz költségek elkerülése végett, a lakossági belső tervek tervezése és kivitelezése az utcai gázelosztó vezetékek kiviteli tervének elkészülte után kezdhető meg. A kezdési időpontról és a tervezési, kivitelezési feltételekről a Zemplén-Abauj Kft. a sajtó útján és a Polgármesteri Hivatalokon keresztül értesíti a lakosságot.

A felhívások ellenére több településen megindult a belső tervek elkészítése és a lakáson belüli gázrendszerek kivitelezése.

A Zemplén-Abauj Kft. és a TIGÁZ Rt. tájékoztatja a lakosságot és a polgármestereket, hogy a TIGÁZ Rt. Területi Igazgatóságának munkatársai Csobaj, Olaszliszka, Szegilong, Erdőbénye településeken helyszíni ellenőrzést végeztek. Az ellenőrzés során azt tapasztalták, hogy az említett településeken a családi házak belső gázrendszerei folyamatosan épülnek annak ellenére, hogy a belső gázellátási terveket a TIGÁZ Rt. még nem hagyta jóvá, valamint a kivitelezések olyan utcai hálózatra "csatlakoznak", amelyek még meg sem épültek.

Az 1994. évi XLI törvény (Gáztörvény) végrehajtására kiadott 3/1995 (I.20.) kormányrendelet 1. sz. mellékletének 3. §. (1) és (2) bekezdésében foglaltak alapján a fogyasztói rendszer kivitelezéséhez a Gázszolgáltató által jóváhagyott kiviteli terv szükséges, továbbá a kivitelezési munka megkezdését előzetesen be kell jelenteni a Gázszolgáltatónak.

Az engedély nélkül elkészített belső rendszerek esetében - különösen ha a kivitelező a munka ellenértékét megkapja a fogyasztótól - gondot jelenthet, hogy az alkalmazott megoldások nem szabályosak, az ezekből következő átalakításokat a kivitelező már nem kívánja elvégezni csak a fogyasztókat jelentősen károsító többletköltségért.

A Zemplén-Abauj Kft. felhívja a lakosság figyelmét arra, hogy a gázelosztó vezeték kivitelezése nem fog alkalmazkodni a belső tervekhez és az esetlegesen kiépített belső gázvezetékrendszerhez, továbbá

- a társaság által a csatlakozó vezetékre vonatkozó tervezési és kivitelezési előírások be nem tartásából,

- a közben megjelenő szabványmódosításokból,

- a gáztörvény végrehajtási rendeletének kiadásával járó megváltozott műszaki előírásokból eredő többletköltségeket a Zemplén-Abauj Kft. nem vállalja.

Zemplén-Abauj Kft.

In memoriam Fleskó László



Meghalt Fleskó László a volt Városi Tanács nyugalmazott elnökhelyettese. 69 éves korában váratlanul érte a halál. Tösgyökeres sátoraljaújhelyi volt. Itt született, elemi és középiskoláit is itt végezte, majd a budapesti Közgazdasági Egyetem elvégzése után visszatért, és 1945 közepétől 22 éven át a közigazgatásban dolgozott pénzügyi területen, majd 1968-tól nevezték ki Sátoraljaújhely Városi Tanács elnökhelyettesévé. 20 éven át szolgált e poszton. Fáradozott a Zempléni Idegenforgalmi Bizottságban a város és környéke nemzetközi és országos megismeréséért. Sokat tett az idegenforgalmi fogadóképesség javításáért, a szálloda az áruház létesítéséért, a kereskedelmi hálózat és a kórház fejlesztéséért. Aktív támogatója volt a sportnak, a sportlétesítmények fejlesztésének. Nagy szerepe volt a Pázsit úti sportpálya létesítésében. Városszépítő munkája eredménye a főutcai fasor megmentése, a Zsidó temető felújítása, kegyeleti parkká nyilvánítása. Segítette a város kisebbségeit, kezdeményezője és támogatója volt a cigány táncsoport alakításának. 1984-ben a városért végzett munkája elismeréseként a "Pro Urbe" kitüntetésben részesítették. Nyugdíjas éveit családjának és bélyegyűjtői szenvedélyének szentelte, de mindig érdeklődött a város élete iránt is.

Az önkormányzat vezetése ismerve és elismerve korábbi tevékenységét saját halottjának tekintette. Október 11-én kísérték utolsó útjára a Városi Temetőbe, s helyezték az újhelyi földbe örök nyugalomra.

- U -

Sátoraljaújhely székhely lesz?

Öt település adta be pályázatát a Hegyközségi Tanács székhelye címért, köztük Sátoraljaújhely. A vetélytársak között van Mád, Sárospatak, Tarcál és Tokaj is. A döntés napja október 27. Ekkor nyílnak meg a pályázatokat tartalmazó borítékok, s derül ki, hogy melyik település - esetleg Sátoraljaújhely - kapja a megítélt címet.

Közlemény

Tájékoztatjuk valamennyi jövedelempótló támogatásban részesülő személyt, hogy az 1995. évi XLVIII. tv. értelmében 1996. szeptember 30-át követően jövedelempótló támogatás csak abban az esetben folyósítható tovább, ha az 1996. szeptember 30-án jövedelempótló támogatásban részesülő személy 1995. július 1-1996. szeptember 30. közötti időszakra vonatkozóan legalább 90 nap munkaviszonyt tud igazolni.

Hirdetmény

Sátoraljaújhely Város Önkormányzata Erzsébet Kórháza igazgató főorvosa

(3980 Sátoraljaújhely, Mártírok u. 9. sz.) pályázatot hirdet az alábbi állás betöltésére:
- erősáramú elektromérnök -

Pályázati feltétel:

- erősáramú elektromérnök szakképesítés, előny: vezetői gyakorlat
- 40 év alatti életkor,
- büntetlen előélet,
- magyar állampolgárság

Csatolandó:

Részletes szakmai önéletrajz, szakképesítést igazoló okiratok másolata, tudományos tevékenység jegyzéke, vezetési koncepció, működési bizonyítvány, 3 hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítvány.

Juttatások és egyéb információk:

- Bérézés megegyezés szerint,
- Az állás azonnal betölthető.

HIRDETMÉNY

Sátoraljaújhely Város Önkormányzata értékesítésre meghirdeti a tulajdonában álló Sátoraljaújhely, Kazinczy u. 16. sz. alatt lévő 336/A-1 hrsz-ú, 85 m² összalapterületű összkomfortos ingatlant (a volt Vízmű iroda).

Az ingatlan lakás céljára is hasznosítható.

Az ingatlan induló forgalmi értéke: 1.995.000,-Ft +25%ÁFA.

A vevőkiválasztás versenytárgyalás alapján történik. Vételi jogot az a vevő szerzi meg, aki a versenytárgyaláson a legmagasabb összegű vételár megfizetésére tesz ajánlatot.

A versenytárgyalás időpontjáról az érdekelt felek írásos értesítést kapnak.

Vételi szándékot a Polgármesteri Hivatalhoz írásban kell benyújtani
1995. november 5-ig.

(Sátoraljaújhely, Kossuth tér 5-)

Bővebb felvilágosítást a Polgármesteri Hivatal Önkormányzati Tulajdonnal Gazdálkodó Csoportja nyújt.

(Tel.: 06-47/321-211/189)

Rónay visszavonta vádaskodását

Rónay Ferenc a ZTV vezetője rágalmazás miatt beperelte az Újhelyi Körkép felelős szerkesztőjét, a Helyi Krónika január 23-i számában megjelentett nyilatkozata miatt. A Krónikában közölt cikk szerzője szerint Ujj Péter a következőket mondta (amelyben a felelős szerkesztő visszautalt egy korábban írt "Valami történt, valami megváltozott" című glosszájára, ami miatt Rónay szintén beperelte őt rágalmazásért): "... a cikk abszolút alkalmatlan arra, hogy megsértse a Művelődési Központ valamikori igazgatóját. Mert bár kritikai hangvételű, de ha alkalmatlanságról van szó, azt már hamarabb ki mondta az önkormányzat amikor nem nevezte ki annak idején igazgatónak Rónay Ferencet."

Az idézett nyilatkozatért indult per már februártól húzódott, ugyanis a ma-

gánvádló Rónay általában - állítása szerint -, nem ért rá, amihez még hozzá adódott a bíróságon lévő nyári szabad-ságolások időszaka.

Az augusztus 28-án tartott tárgyalásra is 20 perc késéssel érkezett meg a ZTV vezetője, majd miután megértette, hogy a tárgyalást előlről kell kezdeni a törvény szerint, az újra kezdődő tárgyalás békítő szakaszában gondolkodási időt kért, majd nem sokkal ezután visszavonta rágalmazás címén benyújtott perét.

Amint arról már beszámoltunk, a dr. Cselei Andrea ügyvéd jogi képviselete alatt indított első pert is, amit szintén Rónay, szintén rágalmazás miatt, és szintén az Újhelyi Körkép felelős szerkesztője ellen indított, első- és másodfokon is elvesztették.

Orczy

Dr. Finkey Ferenc emlékülés Sárospatakon

A magyar jogásztársadalom képviselői október 13-án dr. Finkey Ferencre, a századelő kiemelkedő magyar jogtudósára emlékeztek a Sárospatakon kezdődött tudományos ülés-szakon.

Dr. Csiha Judit, az Igazságügyi Minisztérium politikai államtitkára, dr. Györgyi Kálmán legfőbb ügyész és dr. Solt Pál, a Legfelsőbb Bíróság elnöke méltatta előadásában a századelő jeles jogtudósának életművét, aki a gyakorlati igazságszolgáltatásban is felelős tisztséget töltött be.

D.H.

Lavotta a Fészekben

Négynapos zenetudományi konferencia helyszíne volt október 5-8-ig a budapesti Fészek Művészklub. Magyar zenetudósok és zenekritikusok adtak számot legújabb Bartók és Liszt kutatásaik eredményeiről, előadások hangzottak el több világ-rész etnikumainak zenei kultúrájáról, visszapillantások a XV-XVII. sz. régi muzsikájára, de nem maradt ki a tematikából a jazz, és a kortárs magyar zeneirodalom sem. Sárosi Bálint, Viki Béla, Grabócz Márta, Gonda János (hogy csak a legismertebbeket említsem) fémjelezték a zenei illusztrációkkal és kamara hangversenyekkel gazdagított előadássorozatot.

A konferencia 4. napján hangzott el, egy folyamatosan fejlődő életmű részeként a Lavotta János és a magyar vonós kamarazene kezdetei című előadás, amelyen Dombóvári János foglalta össze több mint fél évtizedes kutató, gyűjtő, hangszerelő és előadói munkásságának leglényegesebb tapasztalatait. A Lavotta monográfia és a nyár végén felvett cd lemez és kazetta a szélesebb közönségnek mutatja be a "zempléni földben (Tályaán) nyugvó verbunkos szerző-hegedűvirtuóz-színházi karmester-házitanító Lavotta János" életútját és az általa klasszikus régiókba emelt verbunkos muzsikát. Október 8-án Dombóvári János a magyar zenetudomány egy magas plénumán, a szűkebb, szakértő hallgatóság előtt tett sikerrel kísérle-

tet "aránytévesztés nélkül törekedve" a Lavotta munkásságát körülvevő homály eloszlatására. Az előadást végighallgatva vált világossá e sorok írója előtt, hogy az előadó következő nagyobb lépése e téren valószínűleg, egy a Bartók XX századi zongoraiskolájához hasonló (a mikrokozmosznál persze szerényebb terjedelmű) romantikus Lavotta hegedűiskola összeállítása lesz.

Szigeti Sándor



Az előadás után Jufalussy József az MTA Zenetudományi Intézetének nyugalmazott professzora (jobbról gratulál Dombóvári Jánosnak)

A szeretet éltet!

1992 óta működik Sárospatakon a Fogyatékos gyermekeinkért elnevezésű alapítvány, amely azért jött létre, hogy a városban és a környékén élő halmozottan sérült gyermekek mindennapjait elviselhetőbbé tegye. A gazdasági hely-

zet romlása ezt a munkát egyre nehezebbé teszi, ezért minden évben jótékonysági estekkel próbálnak támogatáshoz jutni.

Idén október 4-én 18 órakor "A szeretet éltet" címmel rendeztek galát, ame-

lyen a település legszínvonalasabb gyermek művészeti csoportjai léptek fel. Sztárvendégük Csepregi Éva volt, aki dalaival segítette valóra válni elképzeléseiket.

A műsort megelőzően 15 órakor az est fővédnöke, Sárospatak város jegyzője, dr. Klinga Ágnes és Csepregi Éva játékokat, írószereket, könyveket nyújtottak át a fogyatékos gyerekeknek.

MAGYAR OKTÓBER: 1956

“... olyan forradalom volt, melynek hatása messze túljutott Magyarország határain, csodálatot keltett az egész világon. Döntő lépés volt az emberiség szabaddá válásának történetében...”

Így írt 1956 októberének magyar forradalmáról Bill Lomax angol történész, aki fiatal diákként élt ekkor a távoli Angliában, s akit 12 évesen annyira megragadott a kis magyar nép hősiessége szembeállása a hatalmas szovjet birodalommal, hogy elhatározta, megtanulja ennek a kis nemzetnek a nyelvét, s fogalmát meg is tartotta. Megtanult magyarul, s hatalmas gyűjtőmunka után 1976-ban Londonban kiadták a forradalomról írt összefoglaló munkáját “Hungary 1956” címmel, melynek magyarnyelvű fordítása először 1989-ben jelent meg hazánkban.

Természetesen nem csak őt ragadták meg a magyar forradalom történései, a “pesti srácok” vakmerő hősiessége, amikor szinte pusztakézrel mentek neki az állig felfegyverzett, az országot megszállva tartó szovjet hadsereg acékolosszusainak, nemtörődve a golyózáporral, mely ifjú életüket veszélyeztette, sokukét ki is oltotta, - hanem Európa csak-

nem minden országában voltak ismert, nagynevű írók, mint a később Nobel-díjassá lett Albert Camus francia író, aki így méltatta egyik cikkében a Magyar Október hős fiait: “...A legázolt, bilincshez vert Magyarország többet tett a szabadságért és igazságért, mint bármelyik nép a világon az elmúlt húsz esztendőben...”

Természetesen nem lehet egy ilyen ünnepi megemlékezés keretében erről a forradalomról, erről a Magyar Októberről átfogó, részletekbe menő értékelést adni. Ez nem is lehet a célom. Sokat írtak már a forradalom 12 napjáról írók, történészek és fognak még írni a jövőben is. Megírták, hogy szinte elemi erővel tört fel a magyar nép minden rétegéből a szabadság iránti vágy, hogy a nemzet szinte egy emberként követelte, hogy a szovjet hadsereg hagyja el hazánkat, s Magyarország kapja végre vissza először a német megszállás, majd a szovjet “felszabadítás” után tényleges szabadságát, s intézhesse saját sorsát, életét a saját elgondolásai szerint szabadon, idegen hatalmak befolyása nélkül.

A forradalom lázában élő ország mindenütt létrehozta saját forradalmi szervét, melyeket hol Munkástanácsoknak, hol Nemzeti Tanácsoknak, vagy mint itt, Sátoraljaújhelyen is: Nemzeti Forradalmi Tanácsnak neveztek el. A budapesti események hírére az ország városaiban és falvaiban a spontán összegyűltek általában közfelkiáltással és nyilvános szavazás útján választották meg ezekben a testületekbe azokat a polgárokat, akiket a Rákosi-Gerő rendszer ellenfeleiként tartottak számon, akikbe bizalmukat helyezték, hogy megvalósítsák a nép követeléseit.

Mik voltak ezek a követelések? Szabad és semleges Magyarországot, szabad választásokat, többpárt rendszert, demokratikus szocializmust, az ÁVH megszüntetését, a hatalmukkal visszaélők, a törvénytelenégeket elkövetők törvényes felelősségre vonását, új kormányt Nagy

Imre vezetésével, új gazdaságpolitikát, új állami címert, sajtószabadságot, a beszolgáltatás azonnali megszüntetését, munkás önkormányzatot, stb...stb. - ez volt többé-kevésbé minden város, minden szervezet összeállított követeléseiben, röplapjain.

Ennek a nemzeti egységnek, a hazáért, a nép és a nemzet sorsáért érzett felelősségnek nagyon szép példáját nyújtotta a Sátoraljaújhelyi Nemzeti Forradalmi Tanács 1956. november 2-án megjelent röplapja piros-fehér-zöld kerettel, amelyet (a szemben lévő oldalon) teljes egészében közlünk.

Az 1956 októberi magyar forradalom a külső támadás, a szovjet hatalom erőszakos beavatkozása következtében elbukott, leverték. A szovjet politikát kiszolgálók kezdeti ijedségükből magukhoz térve megkezdték a forradalomban aktívan résztvevők letartóztatását, bebörtönzését, kivégzését. Enyhébb esetekben beosztásukból, munkahelyükről, a hadseregből való eltávolításukat. Eleinte a hivatalos szóhasználat mint az “októberi sajnálatos események”-ről beszélt, majd 1957. tavaszától már nyíltan “ellenforradalomnak” nevezte és több mint három évtizeden keresztül úgy is kezelte az abban résztvevőket, mint ellenforradalmárokat.

A nép óriási többsége azonban mindig forradalomnak mondta és úgy is emlékezett ezekre a dicső napokra, annak ellenére, hogy mint a forradalom idején Magyarországon tartózkodó és magyarul értő nyugati újságíró Leslie Bain írta: “Az újabkori történelemben nem volt olyan esemény, amelyről hazudtak volna, amelyet annyira eltorzítottak és beszennyeztek volna, mint a magyar forradalmat.”

1956. október fénye messzire világított, rövid időre beragyogta Kelet-Európa sötétbe borult égét, s az egész világ előtt bebizonyította, hogy a sziklaszilárdnak és megingathatatlanak hitt Szovjet-birodalom megrendült egy kis nép hősiessége következtében!

Mi pedig elmondhatjuk egy másik, egy igazi nagy forradalom és szabadságharc poétájának verséből vett idézettel, kissé módosítva a sorait, hogy:

*“A magyar név megint szép lett,
Méltó régi nagy híréhez...”*

Egy katona a forradalomból



‘56-os budapesti felvonulás a Petőfi szobornál



Sátoraljaújhegyi Nemzeti Forradalmi Tanács.

Magyar Testvérek!

A nagy fejedelmeknek és talpasaink ezernyi ismert és ismeretlen mártírának a földjéről, az ősi Zemlénből és Kossuth Lajos kedves városából üzenjük nektek:

Még alig halkult el hazánkban a puskaropogás, ahol a nemzet fiatalosága történelmünk legcsodálatosabb harcát vívta. Még nem temettek el minden elesett hős fiút és leányt, még a keserű és öröm könnyel kicsordulnak szemünkből, máris a tisztuló, igazán szabad nemzeti ételösztrón alkotó, építő-akarata vált feladatunká és kötelességünké. Még sohasem volt annyira szükségünk a nemzeti segítő összefogásra, mint napjainkban.

Az igazi nemzeti egységet követeli tőlünk a történelem és a minket csodáló, tisztelő és támogató egész világ.

Megnyilatkozhatik végre minden szív és akarat, reánk kényszerített hazug brosurák nélkül is. Megindulhatnak a pártok, az emberek sajátos vélemény alkotásának szellemében. Ezek a pártok felfogásban különbözhetnek, de abban egységesnek kell lenniük, hogy az államépítés legnehezebb kezdeti időszakában ne gátolják egymás munkáját azzal, hogy idő előtt pártpolitikai széthúzó, gyűlölködő agitációba kezdjünk.

Kérünk minden jó hazafit, hogy építsen, indítsa meg a munkát. Sorsunk visszavonhatatlanul, megmásíthatatlanul eldőlt. Az ország semlegesnek és függetlennek nyilvánította magát. A megszállást, a diplomácia vonalán számunkra feltétlenül kedvezően és végérvényesen megszüntetik.

Minden ellenkező rémhír valótlan és zavarkeltő koholmány. A rend és munka időszaka elkezdődött. A személyeskedő bosszúállásnak, torzsalkodásnak akár jobb, akár balszélső kilengéseknek helye nincs. Aki bűnöse a multnak, aki nem ember, hanem gazember volt, az felelősségrovonással bírói úton elnyeri büntetését. A világ csodálatát kiérdemelt magyar forradalom tisztaságát senkinek sincs joga beszennyezni.

Valamennyi párt, társadalmi és egyházi szervezet nevében azt kérjük tőletek, hogy amikor harcunkat már megnyertük, ne veszélyeztessük a békét.

E z é r t :

1. Azonosítjuk magunkat az 1956. november 1-én elhangzott miniszterelnöki bejelentéssel, mely követeli a szovjet csapatok kivonulását, azonnal felmondta a varsói szerződést és bejelenti Hazánk semlegességét, — és amely semlegesség biztosítására a négy nagyhatalom garanciáját és az ENSZ támogatását kérte.

2. Ne forgácsoljuk szét pártharcokkal a magyar erőt, mert a magyar nemzet léte, vagy nem léte forog kockán. Ezért egy lélek, egy gondolat, egy eszme, egy test lehet csak a magyar nemzet. Mindaddig, amíg idegen fegyveres erők tartózkodnak az ország területén és amíg a szabad választás lehetősége el nem érkezett, ne legyen más, csak egységes, építő magyar nemzet.

3. Munkások! Parasztok! Értelmiségiek! Vegyétek fel a munkát, és most a pártok sztrájkoljanak, hogy a honvédelem és dicsőséges forradalom vívmányai biztosítva legyenek.

4. Azonosítjuk magunkat a borsodi munkásság és a Diákparlament összes követeléssel.

Kossuthal mondjuk:

„.....ha annyi lelkesedés lesz a kivételben, mint amennyit a felajánlásban tapasztaltam, a poklok kapui sem vesznek erőt Magyarországon.»

Éljen a független, demokratikus és semleges Magyarország!

Sátoraljaújhegy, 1956. november hó 2-án.

Nemzeti Forradalmi Tanács

Egyházak, Pártok, Munkástanácsok és Társadalmi szervezetek.

A magyar nyelv újhelyi ünnepnapjai

Huszonharmadik alkalommal jönnek el városunkba a magyar nyelven oktató középiskolák diákküldöttei, hogy az "Édes anyanyelvünk" országos versenyen képességeiket és felkészültségüket október 20-án és 21-én összemérik. A verseny emlékkönyvébe 1973 október 23-án Szende Aladár főiskolai tanár írta az első bejegyzést: "Ünneplem a várost és vezetőit, hogy a szép és igaz magyar szó ünnepévé tette a félországos anyanyelvi versengést. Őszintén kívánom, hogy egészországosává váljék az egész ifjúság épülésére. A nagyszerű mozgalom nyelvünk szépségével oltsa be tanítványainkat - a nyelvi helytelenségek ellen." Akkor kilenc megye és négy kiemelt város 35 iskolájának 41 tanulója jött el Sátoraljaújhelyre. Azóta nemcsak országossá, hanem a határokon túlra terjedő, mozgósító erejű seregszemlévé tárgult az élő nyelvhasználatnak ez a versenyformája, amely - Kazinczy Ferenc születésnapja táján - őszről őszre visszatérő ünnepnapokat hoz városunkba.

A verseny történetének eddigi huszonkét esztendeje szervesen beépítette ezt a versenyformát középiskoláink életébe a győri döntőig vezető s a Kazinczy-érmeért folyó "Szép magyar beszéd" versennyel együtt. Hatásának mértékét a statisztika számaival is jellemezni tudjuk. Az első évben a Dunától keletre eső megyék és megyei városok gimnáziumai és szakközépiskolái kaptak meghívást, 1974-ben az egész országra - a fővárosra is - kiterjedt vonzása. 1979-ben huszonkét szakmunkásképző küldötteleivel külön mezőny nyílt a küzdelemre, a most már minden középfokú hazai tanintézetet mozgósító próbatételre. 1990 óta hivatalosan is bekapcsolódnak a sátoraljaújhelyi versenybe a határon túli magyar iskolák küldöttei, előbb a Vajdaságból és Szlovákiából, majd Romániából és a Kárpátaljáról is érkeztek versenyzők. Az országos döntőkön 2171 tanuló járt nálunk eddig kísérelő tanárával, közülük 366 diák elnyerte Sátoraljaújhely városnak a legjobbak díjazására alapított bronzplakettjét. A győztesek 84 település 203 iskolájából kerültek ki, ezek közül 6 az országhatáron kívül esik (Kassa, Komárom, Galánta, Szabadka, Óbecse, Temesvár). A díjazottakat felkészítő 288 tanár közül a 39 legeredményesebb kapta meg az emléklakettet. 230 tanár-



nak sikerült egy alkalommal a díjig elvezetni tanítványát, 44-en két, kilencen három alkalommal örülhettek diákjuk sikerének. Négy magyartanár - a szentesi Bácskai Mihályné, az újhelyi Juhász Istvánné, a kassai Pásztor Ildikó és a tatai Sóvágó Gyuláné - már négy tanulóját készítette fel olyan eredményesen, hogy a díjazottak első kategóriájába került, a szegedi Márvány Jánosné pedig ez öt alkalommal sikerült.

Az iskolák közül a legeredményesebbnek a sátoraljaújhelyi Kossuth Lajos Gimnázium, a szegedi Radnóti Miklós Gimnázium, valamint az orosházi Tánccsics Mihály Gimnázium küldöttei bizonyultak, akik eddig 8-8, illetve hét bronzplakettet vihettek haza. Hatszor voltak a legjobbak között a szentesi Horváth Mihály Gimnázium és a tatai Eötvös József Gimnázium neveltjei, ötször a győri Révai Miklós Gimnáziumé és a szombathelyi Nagy Lajos Gimnáziumé. Négy bronzplakettel büszkélkedhet a bajai III Béla Gimnázium, a budapesti Fazekas Mihály Gimnázium, az egeri Gárdonyi Géza Gimnázium, a gyöngyösi Berze Nagy János Gimnázium, a hatvani Bajza József Gimnázium, a jászberényi 606. számú Ipari Szakmunkásképző Intézet, a kassai Magyar Tanítási Nyelvű Gimnázium, a miskolci Hermann Ottó Gimnázium, a miskolci Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakmunkásképző Intézet, a pécsi Nagy Lajos Gimnázium, a salgótarjáni Bolyai János Gimnázium, a székesfehérvári Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakmunkásképző Intézet.

A legjobbak közé jutni nem könnyű feladat. Meg kell nyerni a megyei vagy

városi elődöntőt. A döntőben helyesen kell megoldani az írásbeli forduló nyelv-tani, stilisztikai, helyesírási feladatsorát, s talpraesetten kell szerepelni a háromperces nyilvános szóbeli szövegalkotást igénylő versenyfordulóban. Kemények a követelmények, hiszen a tudás mellett a nyelvi alkotóképesség, a kapcsolatteremtés, a biztos fellépés próbája ez a nemes vetélkedés. A helytállás azonban belső gyarapodással, anyanyelvünk színes és helyes használatának elsajátításával jár együtt. Nem véletlen, hogy a kezdeményezést Péchy Blanka művésznő kezdettől felkarolta. Huszonkét évvel ezelőtt ezt írta emlékkönyvünkbe: "Hálás köszönet a megtisztelő meghívásért. Boldog vagyok, hogy tanúja lehettem a sátoraljaújhelyi első "Édes anyanyelvi verseny" országos jelentőségű eseményének. Szívemből kívánom tartós és teljes sikerét. Ez - a látottakból ítélve - nem is maradhat el." A művésznő bizakodását igazolta az elmúlt idő: Sátoraljaújhely méltó otthona lett a magyar nyelv őszi ünnepnapjainak.

Elsősorban az itt máig eleven ösztönző hagyomány miatt. A hely szelleme anyanyelvi kultúránk országos szintű és jelentőségű teljesítményeit sugallja: a teremben, amelyben évről évre a verseny egyik szekciójának versenyzői nyilvánossághoz jutnak, egykor Kazinczy Ferenc, Kossuth Lajos, Andrássy Gyula, a magyar ékesszólás példát adó nagyjai szóltak Zemplén vármegye közgyűlésén. S itt van Széphalom, leglátogatottabb nemzeti emlékhelyünk, amely a jelen számára is intő jel. Hadd idézzem ezzel kapcsolatban a sátoraljaújhelyi verseny egyik alapítójának, Benkóczy György szakfelügyelőnek ugyancsak emlékkönyvünk legelső oldalán olvasható szavait: "Te, a nemzet-hálátlanság égbekiáltó némasága... Oh Széphalom! - írta háborgó lélekkel Petőfi. Mi, késő utódok jóleső elégtétellel szemléljük, hogy Sátoraljaújhely város és iskolái nemcsak az egykori lakó- és a végső nyughelyet ápolják kegyelettel, hanem a nagy magyar nyelvművelő szellemét is." Mai, súlyos gazdasági helyzetében ebből a kulturális örökségből meríthet erőt a város és a haza.

Méltó azonban Sátoraljaújhely az országos eseményre napjaink törekvései okán is. Nemcsak a verseny alapítása körüli szakmai-szervezési-anyagi bábásko-

dás bizonyítja a tudatos áldozatvállalást, hanem az a szívós kitartás is, amellyel már csaknem negyedszázadon át vállalja jó házigazdaként az döntők lebonyolítását. Pártoktól, politikai rendszerektől függetlenül mindig volt megfelelő elszántság a város vezető testületeiben, s kellő szeretet a kulturális és oktatási intézményekben, a város szellemi arculatát meghatározó értelmiségiekben, hogy biztosítsák a nyugodt és sikeres hátteret, s valóban ünneppé tegyék ezeket az októberi napokat minden résztvevő számára. Sikertől tartós szövetségeket kötni intézményekkel - így a Kazinczy-alapítvánnyal, a Művelődési és Közoktatási Minisztériummal, a magyar Művelődési Intézettel, a megyei közgyűléssel, az Anyanyelvápolók Szövetségével, a Kazinczy Ferenc Társasággal - valamint a

nyelvtudomány jeles szakembereivel - többek között a sajnos már elhunyt Péchy Blankával, Lőrincze Lajossal, Z. Szabó Lászlóval, továbbá Deme László, Bencédy József, Szatmári István, Wacha Imre professzorokkal -, ezáltal hosszú távra biztosítani lehet ennek a szép vállalkozásnak biztos szakmai és anyagi alapjait.

Most ismét városunkba gyűlnek a verseny résztvevői - az elődöntőkön győztes diákok, a felkészüléseket segítő magyartanárok, a bírálóbizottságokban közreműködő szakemberek -, hogy a helyi szervezőkkel együtt újabb emlékezetes ünnepi órákon áldozzanak felbecsülhetetlen kincsünk, anyanyelvünk oltárán. Bizonyoságot téve arról, hogy - Kazinczy tanítását követve - mindnyájukban "lángolt a hazai nyelv szerelme, melynek vi-

rágása nélkül semmi nép nem emelkedhetik kultúrára."

Kováts Dániel

1995. október 20-22 között rendezik meg Sátoraljaújhelyen 23. alkalommal az "Édes anyanyelvünk" nyelvhasználati verseny országos döntőjét. A nyelvi vetélkedőre az ország összes megyéje elküldi versenyzőit, de érkeznek résztvevők határainkon túlról a Felvidékről, Erdélyből, Kárpátaljáról és a Vajdaságból is. Az írásbeli fordulót a Kossuth Lajos Gimnáziumban, a nyilvános szóbeli versenyt pedig két helyszínen, a Városi Bíróság nagytermében, valamint a Városháza dísztermében rendezik október 21-én, szombaton 8 óra 30 perckor.

Egy újhelyi piktor

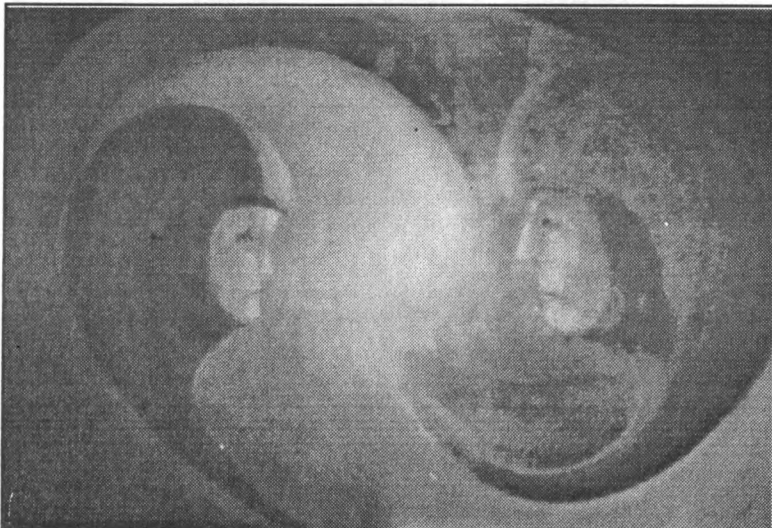
Nekem jutott az a megtisztelő feladat, hogy bemutassam önöknek Motsilnik Tibor képzőművészt.

Általában a legtöbb vizuális tehetség gyermekkori rajzolásokkal indul. Így volt ez Motsilnik Tibor esetében is. Tanulmányait művészi pályán kívánta folytatni, ám sok évvel ezelőtt ifjúsága kezdetén, ebben a nagyon érzékeny életkorban szakmai tanácsok és biztatás helyett tanárától elmarasztalást kapott. Érthetlenné, értelmetlenné vált számára ez a dolog. Tibor hosszú évekig hordozta magában a képeket., Ezalatt olyan erők dolgoztak benne, melyek csak az elfojthatatlan tehetségekre és az alkotó művészekre jellemzők. Idén nyílt meg igazán a nagyközönség számára és olyan intenzitással indult, mintha minden eddigit egy csapással pótolni szeretne.

Kívínta a Lavotta Művészeti Iskola szakmai elismerését. Képzőművészeti programja a forma és térábrázoláson kívül a fénytér, szín viszonylatai. Talán még nem igazán kész művész, de jó úton halad, hogy kibonthassa sokrétű és hasznos képességeit. Alkotásai kapcsolatot jelentenek a világgal, a dolgok új értelmet nyernek, többet jelentenek önmaguknál. Ez a többlet a művészi kifejezés, nyelve sajátos, tehát sajátos vizuális élményeket és gondolatokat továbbít. Ne várjuk a valóság közvetlen tükrözését, mert megfosztanánk magunkat a művészet költőiségétől.

Ezen gondolatok jegyében kívánok Motsilnik Tibornak töretlen alkotókedvet és további sikereket ezen csodálatos ám cseppet sem könnyű úton!

Csótó László



Nem csak tulipán és szélmalom Hollandia belülről

Igazából nem sok mindent tudunk itt Közép-Kelet-Európában Hollandiáról. Valahogy úgy vagyunk velük, mint ők velünk: Nekünk az országukról végtelen tulipánmezők, szélmalomok, facipők és Nils Holgerson jut eszünkbe - a jól értesületek még azt is tudják, hogy Amsterdamban legálisan, boltokban kapható a könnyű kábítószer - nekik pedig Hortobágyot, gulyáslevest, Balatont és tokaji bort jelent Magyarország, és esetleg nem keverik össze Budapestet Bukaresttel.



Franeker látképe

Ezen az optimálisnak nem nevezhető állapotban próbál javítani a Holland-Magyar Baráti Társaság, amelynek szervezésében szeptember 18 és 25 között kulturális delegáció látogatott Sátoraljaújhely hollandiai testvérvárosába Franekerbe. A látogatásra lehetőséget az adott, hogy a Dohánygyári Fúvószene- kar meghívást kapott a minden évben megrendezésre kerülő Franekeri Agrár Napokra, s így velük utazhatott Hollan-

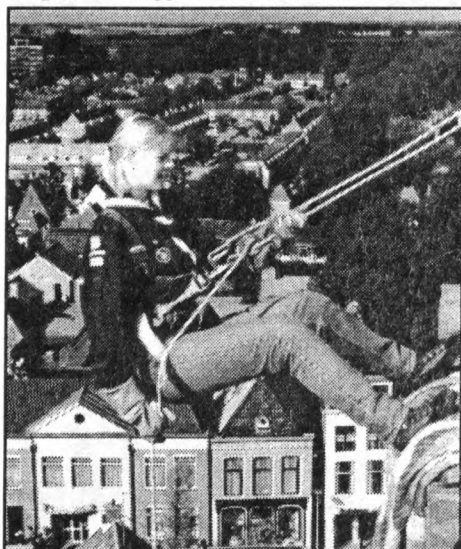
diába három kulturális szakember és két újságíró. A zenészek feladata a szóráskoztatás volt, a delegációé pedig az, hogy megismerkedjen a holland kultúra, művelődés és az újságírás-kiadás rejtelmeivel. Erre meg is volt minden lehetőség, mivel mi újságírók betekintheztünk a franekeri városi lap és a nagyságában az Észak-Magyarországhoz hasonlítható Leeuwarder Courant szerkesztőségének munkájába.

Ez utóbbi újság egy 40 millió dolláros épületkomplexumban készül, amit 2 évvel ezelőtt építettek, s ahol a szerkesztőségtől a nyomdán át a papírraktárig minden, az újságírással és a kiadással kapcsolatos feladat egy helyen egyesül. Az út során talán itt volt a legjobban tettenérhető az a szervezettség, ami egyébként az egész országra jellemző.

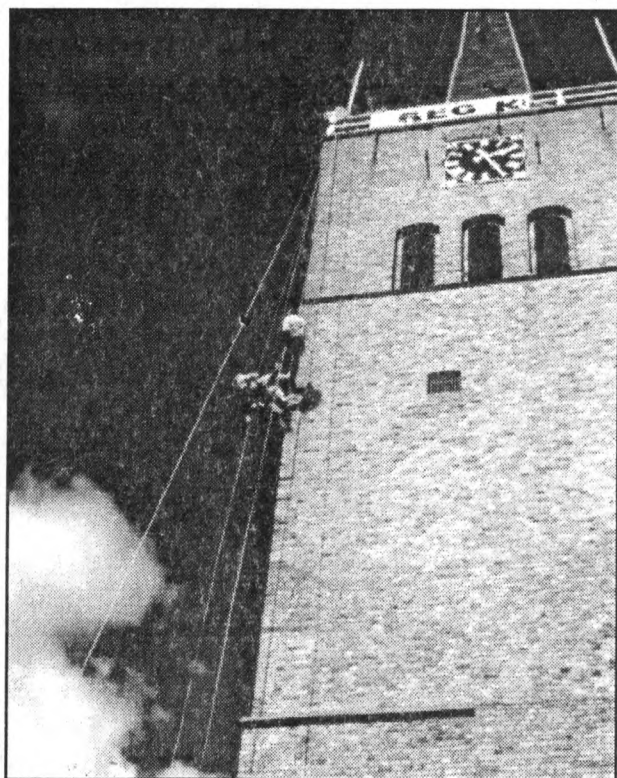
Franeker kis város, mindössze húszezren lak-

ják. Utcáin sétálva úgy érzi a turista, hogy Holle anyó birodalmába tévedt, mert a város polgárai kínosan ügyelnek arra, hogy eredeti állapotukban őrizték meg a történelmi városrész épületeit - ez egyébként Franeker nagyobb része 13 ezer lakóval, a többi franekeri a történelmi városrészt körülölelő kertvárosban lakik - bérháznak, toronyháznak nyoma sincs. A sétálóutcák épületei könnyen megréztárlják az idegent, hiszen első pillantásra nem is sejthető mekkora tüzleték lapulnak az ódonnak tűnő házak bejáratai mögött. A városon keresztül húzódnó csatornarendszeren szinte Franeker bármelyik pontjára elhajózhatunk - a csatornarendszer egész Fríz-országot behálózza - s a tenger sincs messze, mindössze 10 km. A városháza a város központjában áll, s talán Franeker legszebb épülete. Ezt az építményt is eredeti állapotában őrizték meg, csak néhány bútordarab utal arra, hogy a falak között immár Franeker XX. századi történelmét írják.

A képviselő-testület az aranyteremben tartja üléseit, amelynek falait aranszálakkal átszőtt antik tapéta borítja, de itt kaptak helyet a polgármester és az alpolgármesterek dolgozószobái is. A három



Az utolsó pillanat - bemutatót tartó cserkészlány a templomtoronyban



A fesztivál igazgatója ég és föld között

alpolgármester egyikétől, a kultúráért, sportért felelős E. Terpstra-tól kaptunk információkat a város és a közigazgatási rendszer működéséről.

Hollandiában - hazánkhoz hasonlóan - négy évenként tartanak választásokat. Ilyekor megválasztják a városi tanács tagjait. A tanács tagok közül kerülnek ki az alpolgármesterek, akik a legnagyobb pártok képviselői, azonban a magyar szokástól eltérően a polgármestert nem választják, hanem a királynő jelöli ki. A városnak mindössze annyi joga van, hogy jelezheti a királynőnek milyen pol-

kola. Érdekes, hogy a város a keresztyény iskolákat nem finanszírozza. Az oktatás rendszere egyébként teljesen különbözik a magyar rendszertől, mivel a holland gyerekek az óvodától a technikai képzésig, tehát akár 15 évig egy iskolába járhatnak, mivel az óvodák és az alsóbb szintű iskolák összevontan működnek.

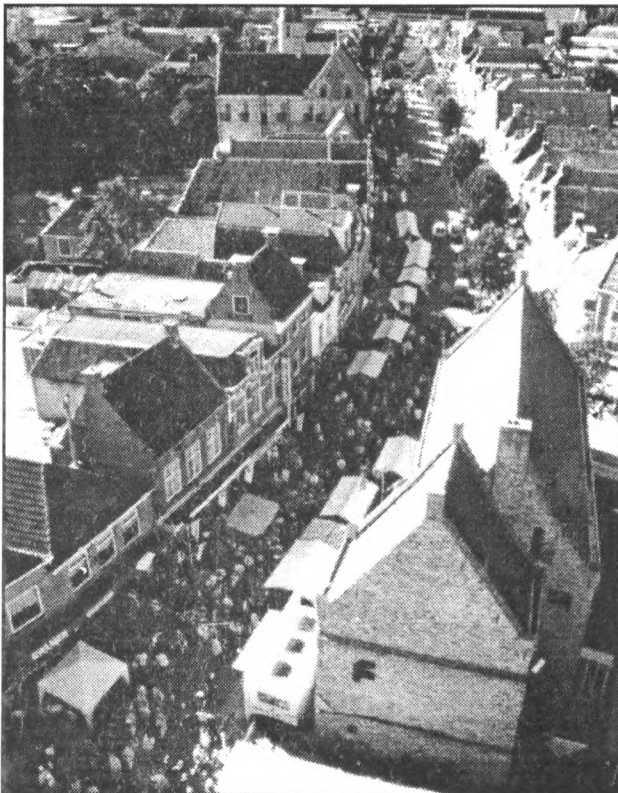
Meglepően tapasztaltuk,

hogy a holland kamaszok hétvégéjüket nem otthon töltik pihenéssel, hanem különböző helyeken - általában boltokban eladóként - dolgoznak, s van, hogy reggeltől estig. Igaz,

Hollandiában van munkahely, s a munkaadók is szívesen foglalkoztatnak diákokat. Nem csoda tehát, ha egy holland fiatal egy év alatt összegyűjt egy 1 hónapos amerikai nyaralásra való.

A holland gazdaság tehát működik, s ennek bizonyítékaival nap mint nap szembeülhet a kinttartózkodó. Az átlagfizetés 2500-3000 gulden (200-250 ezer fo-

rint), az emberek szívesen vállalkoznak, szívesen dolgoznak, mert mint elmond-



Ünnepi vásár a főutcán

ták "van miért". A boltokban nem csak a kínálat, a kereslet is nagy.

Az utcákon s az ablakokban mindenütt fríz nemzeti jelvények, az emberek frízük beszélnek és a fríz himnuszt éneklük elsőként, csak aztán a hollandot. Ez azonban nem zavar senkit, mivel a frízek ugyanolyan jó adófizető polgárok, mint a többi holland. A határok nyitva, még katonák sem álldogálnak a kiürített határépületek előtt, s az utazó csak a rendszámok megváltozásából veszi észre, hogy már holland földön jár. A turista pedig elgondolkodik, hogy mi magyarok miért nem élhetünk így. Tényleg, miért....?

Dévényi



A városháza

gármestert szeretne, s az uralkodónő ezt a kérést tiszteletben tartja.

Franeker évi 21 millió gulden (1 milliárd 722 millió forint) kap a holland államtól, s ehhez még hozzáadódik a város 5 millió guldenes (410 millió forint) adóbevétele. Ennek az összegnek 30%-át kb. 7,5-8 millió gulden (615-656 millió forint) költhetnek kulturális, művelődési és sport célokra. A városban 110 sportegyesület működik, köztük torna, kosárlabda, tenisz, tollaslabda, röplabda, futball és lovascsoporthoz tartozó egyesület. A város azonban csak az utánpótlás szakosztályokat finanszírozza, a felnőtt egyesületek önellátóak! Működik továbbá 8 zenei klub amelyek a holland élvonalhoz tartoznak. A gyerekek 17 iskolában tanulhatnak, amelyek közül 9 keresztyény is-



A Nagytemplom a város központjában

A sátoraljaújhelyi kollégiumok története

Városunkban nagy hagyománya van az iskoláknak, és ezzel párhuzamosan szükségyszerűen a kollégiumoknak. Ez utóbbiakról azonban kevesen tudják a régi emlékeket, azért írom le rövid történetüket. Városunk a pálos atyák iskolaalapításától kezdve magába fogadta a diákságot, még hozzá a városon kívüli, környékbeli diákságot is. Ez magával hozta azt a szükség-szerűséget, hogy ezeknek a diákoknak szállás, ellátás kellett. Csak a nagybirto-kosok teheték meg, hogy házat vettek, vagy lakást béreltek fiúknak, vele küldték a szakácsnőt, sőt házi nevelőt is a tanulás idejére. De ez elenyészően kevés volt. Új-helyben paptanárok voltak, így hiányzott az a lehetőség, ami Patakon megvolt, hogy tanári családok tartottak fenn 4-5 diák szá-mára konviktust, akik többnyire a Mudrányban étkeztek. Újhelynek ez a gondja lépésről-lépésre, apránként kezdett felszámolódni.

Az első lépés a piarista gimnázium úgy-nevezett kredenciális diákjai voltak.

Az atyák felfigyeltek egy-egy jó tanuló, szegény sorsú fiúra és odavették a kolos-torba, ahol kisebb szolgálatokat tett az atyáknak, ellátása fejében. Ezek voltak a kredenciális diákok.

Az első nagyszabású kollégiumszerve-zés a Szent Imre kollégium volt, mely sajnos csak a kezdeti állapotig jutott el. A mezőgazdasági szakközépiskola mai, fő-t-cai helyiségeiben volt a konyha, ebédlő és az udvari oldalszárnyon a hálósobák, ma-ximum 20-25 diák elhelyezésére. Az irá-nyítást nagy szeretettel végezte Hofmann János lelkész, aki maga is mint szegény sorsú diák, sok nehézség közepette tanult. Később egyházmegyei és állami támoga-tással megindult az árkádos, emeletes szép kollégium építése, de sajnos ezt a világhá-ború félbeszakította, és csak a falak és a tető készültek el, az az épület, mely ma is a mezőgazdasági szakközépiskola főépülete.

Majd jött 1945, tömeges tanulási igényt hozva magával bodrogközi, hegyközi fiúk és lányok részéről. Ezek számára a következő évek meghozták az akkor már országszerte szervezett, a Győrffy kollé-gium mintájára alakuló kollégiumépítést. 1947 nyarán indult meg a kommunista párt segítségével a Rákóczi kollégium, majd a lányok számára a Kádár Kata kollégium, melyeket alapjában véve maguk a kollé-gisták vezettek.

Részletesebben a szociáldemokrata párt irányítása alatt szervezett Kossuth Lajos fiúkollégiumról tudok írni, mert ennek ala-

pítója szervezője magam voltam, Kiss Kál-mán megyei ifjúsági szoc. dem. titkár segít-ségével. Az 1947-es augusztusi választá-sok alkalmából idelátogató két szoc. dem. központi kiküldött mondta, hogy miért nem szervezünk kollégiumot, ez már Pes-ten megindult, DOKOSZ néven (Dolgo-zók Országos Kollégiuma). Két hét alatt Kiss Kálmánnal megcsináltuk a Kossuth Lajos kollégiumot a Pataki úton lévő, la-katlan, de részben romos Dókus kastély-ban. Nagy segítségünkre volt Bondor Jó-zsef, megyei szoc. dem. titkár, későbbi épí-tésügyi miniszter. Az ő segítségével sze-reztünk a kaszárnyából ágyakat, a dohány-gyárból asztalokat és székeket, Hollóházá-ról némi edényt. Az akkori pártelnök, Rilyák János kőművesmester egy igen bi-zonytalan határidejű hitelre megcsinálta az épület legfontosabb javítási munkálatait, és 2 hét alatt, egy fillér készpénz nélkül meg tudtuk nyitni a kollégiumot. Az ala-g-sorban volt a konyha, Juhász mama volt a szakácsnőnk, az edények igen zavaros úton kerültek oda valahonnan. Ami nem jelentett gondot: a kollégiumi tagság beis-kolázása. az eredetileg tervezett 25 főből 33 lett. Volt itt általános iskolai tanyasi gyerektől kezdve olyan érettségi előtt álló fiúig, akik már 2 évet lehúztak hadifog-ságban, mint volt leventék és 20-21 éves fejjel most fejezték be a középiskolát.

A kollégium kisebb egysége a "szövet-kezet" volt, egy-egy szoba közössége, ahol a tanulásban segítségadás, otthoni csomag elosztása, minden közös volt, de nem egy osztályba járó diákok voltak, hanem ve-gyesen kisebb-nagyobbak, mint a család-ban. A fő nevelési elv az öngazgatás volt, hiszen a heti menütlől kezdve a fegyelmi ügyekig mindent a tagság döntött el. Per-sze voltak ennek túlkapasai is, például a "népbíróság", a kritika-önkritika túlzásba vitt gyakorlása.

A két munkaspárt egyesülésének szelle-mében megszületett a Nékosz és a Dokosz egyesülése. Pesten a Nékosz fő védnöke Rajk László volt, szervezetileg, anyagilag, de főleg személyes látogatásai révén hozzá tartozott az egész Nékosz. Így azután nem csoda, hogy a számunkra érthetetlen Rajk-per után Révai József az összes kollégiumi igazgató és titkár jelenlétében 1949. július 10-én feloszlatta a Nékoszt. Ezen a nagy gyűlésen, számunkra első percben érthet-lenül, megdöbbenően nagy számú rendőr és karhatalmista volt jelen. - Ma már értjük azt is, hogy az akkori politikai rendszer, a személyi kultusz idején nem volt szüksé-ges egy ilyen bátor, összefogott közösség

társadalmi jelenlétére. De akkor értetlenül, leforrázottan álltunk, hiszen szinte ellensé-ges mozgalommá lettünk bélyegezve. A teljesség igénye nélkül, pusztán a memóri-ámra támaszkodva leírom néhány kollégis-ta és nevelő nevét.

A lányok nevelője Hutkáné Tóth Kati volt, éveken át, akire igazán ráillett Kardos László főtitkár híres megállapítása: "neve-letlenek nevelnek neveletleneket", hiszen olyan fiatal volt, de mégis kitűnő, eredmé-nyes munkát végzett. A fiúkollégiumból Kiss Lászlóra, Molnár Lajosra (a börtön későbbi parancsnoka) és Jánosi Bélára em-lékszem.

Alapító kollégista tagok emlékezetem szerint (biztosan sok kimaradt!):

Lányok: Vitai Erzsébet, Behina Böbe, Mészáros Irénke, Pánya Vilma, Csomós Kati, Pásztor Mária, Kiss Joli, Kerekes Ka-ti, Disznósi Joli, Galambos Angyal, Ga-lambos Mónika, Csató Jutka, Csató Muci, Molnár Borika, Miklósi Éva, Sivák Piros-ka.

Fiúk:

Oláh János, Karádi István, Mitró István, Varga Géza, Remák Géza, Mikulka Mik-lós, Szepesi László, Sipos János, Balázs Tibor, Fehér László, Harai Imre, Szalkovszki Tibor, Csendes László, Rák József, Német László, Kanessz Tihamér, Pletenyik Gyula, Morvaközi László.

Külön szeretnék megemlékezni három kollégistáról:

Berecz Jánosról, Botya Péterről és Halay Tiborról. Mindhárom további életút-ja sokak előtt ismert, erről nem is írok, csak kollégista éveikről. Mindhárman kitűnő tanulók voltak, szívesen és sokat se-gítettek társaiknak. És mindhárman híres vitatkozók voltak, a Nékosz minden avant-gard parasztrómantikus, antiklerikális szel-lemét képviselte. Sokat és lelkesen vitat-koztak diáktársaikkal, nem egyszer tanára-ikkal is.

Nem akarom a Nékoszt-t annyira dicsér-ni, ahogy lelkem mélyén szeretném, hiszen jól tudom, hogy emlékeinket - és minden volt kollégista emlékeit, ahogy ezt a 30-40 éves találkozók bebizonyították - az ifjú-ság, az akkori nyitott légkör, a sok közös élmény, a sok-sok dal és népi tánc emléke megszépíti. De pozitív szerepét népiünk történelmének annyira nehéz, ellentmon-dásos korszakában elvitatni ma már nem lehet.

*Dankó Istvánné Majnik Mária
tanár, volt kollégiumi igazgató*

Vigyázat! Ügynök

Bizonyára találkoztak már jól öltözött, udvarias és türelmes úriemberekkel, akik csupa szuper árut (nevetségesen olcsón) ajánlottak megvételre, vagy éppen egyszerűen csak felmérést készítve próbáltak egy biztosítást tető alá hozni... és még sorolhatnám, hiszen rengeteg változata ismeretes az ügynököknek.

Az emberek többsége - udvariasságuk ellenére - viszolyog tőlük, mivel úgy érzik, gyengeségüket és befolyásolhatóságukat kihasználva akasztanak nyakukba újabb költségeket.

De mit gondol a házaló? Az ő lelkivilágát senki sem ismeri, csak a felszínt, amely legtöbb esetben egyszerű színjáték.

A legfontosabb, hogy aki nem tud mosolyogni még akkor is, amikor görcsöl a gyomorfekélye, az nem is köt üzletet. Ezt jól belesulykolják minden ügynök fejébe, még mielőtt először indulna harcba a vásárlók kegyeiért.

S, hogy kiből lesz ügynök? Akárből, aki munkanélkülivé válva vásárol egy EXPRESS újságot és abból kiválasztva né-

hány szimpatikusnak, sokszor gyanúsán kedvezőnek tűnő ajánlatot, felemeli a telefonkagylót. Az induláshoz nem szükséges más, csak néhány telefonkártya és 4-5 "oda-vissza" budapesti útra való. Ezek az utak egyébként nagyon tanulságosak, az ügynökjelölt többször is végighallgat - persze éhgyomorral - egy sor munkaadót, majd szédült fejjel aláírja a tutinak látszó szerződést.

Ekkor kezdődik a Canossa. A kipróbálás során az ügynök rájön, hogy rászedték, hogy egy teljesen lestrapált üzletbe csöppet amolyan már szinte semmit sem remélhet. Mit tehet, vesz egy újabb EXPRESS-t, kiválaszt néhány hirdetést és..... a többi már ismert. Egyszer azonban eljön a pillanat, amikor elfogy a tartalék, az ügynök már nem vállalhatja, hogy új termékkel induljon új célok felé, s a helyét új emberek veszik át.

Így történhet, hogy egy-egy áru, vagy szolgáltatás képviselőjében havonta váltva más és más járul a lakások ajtaja elé. Szerencsére (?) mindig jönnek új áruk és új szol-

gáltatások, hogy az országot akár többször is bejárva munkát adjanak megannyi kilátástalan helyzetbe került ügynökpalántának.

A baj csak az, hogy amíg növekszik a házalók száma, addig csökken a fizetőképes kereslet. Mindezekkel nem az volt a célo, hogy állást foglaljak az "utazóárusok" mellett, vagy ellen, hanem, hogy rávilágítsak: az ügynök is csak azért dolgozik, hogy megélhessen. Legyünk velük türelmesek.

Novák

SAJTÓ NYILATKOZAT

1995. 09. 15.

A mai napon Magyar Demokrata Fórum, a Kereszténydemokrata Néppárt, és a FIDESZ Polgári Párt sátoraljaújhelyi szervezetei a Polgári Szövetség keretén belül megbeszélést folytattak az együttműködés lehetőségeiről.

A szövetség célja: a lakosság érdekeinek fokozott és hatékony képviselése országos és helyi szinten, a polgári erők összefogása, és aktivizálása révén.

A polgári értékrend és értékek megőrzése, ápolása és terjesztése.

A pártok egyetértettek az együttműködés fontosságában, melynek fő területeit az alábbiakban határozták meg:

1. Az önkormányzaton belüli munka összehangolása.
2. Közös szakértői kollégium felállítása.
3. A helyi társadalom szolgálata mozgalmi tevékenységgel.
4. Az országgyűlési és önkormányzati választásokra való felkészülés.

Az alakuló szövetség nyitott minden, a polgári és keresztény értékeket magának valló személy, civil szervezet és párt felé mely a kitűzött célokat fontosnak tartja, és magának vallja.

Roma népfőiskola a börtönben

Második alkalommal nyitották meg a sátoraljaújhelyi büntetés-végrehajtási intézetben - az egy évvel ezelőtti Cigány Népfőiskolához hasonlóan - az idei roma népfőiskolai tanfolyamot. A népfőiskola megrendezésének gondolata a Cigány Népfőiskola sikerei után vetődött fel. Erre a lehetőséget a Soros Alapítvány roma program kiírásában találták meg, amelyet pályázat útján meg is nyertek. Az országban a büntetés-végrehajtási intézeteken belül itt, Sátoraljaújhelyen került sor első alkalommal népfőiskolai oktatásra cigány származású elítéltek számára.

A társadalmi beilleszkedési zavarok (a bűnözés, az alkoholizmus, a veszélyeztetettség) mértéke szoros összefüggésben áll a halmozottan hátrányos helyzettel. A cigányság körében nagyobb arányban tapasztalható deviáns magatartás, elsősorban a körükben kiterjedtebb hiányos iskolázottsággal, az alacsony vagy hiányzó szakmai képzettséggel, a rendszertelen alacsony jövedelemmel, rossz lakásviszonyokkal, a beilleszkedés konfliktusaival kapcsolatban. A cigány lakosság műveltségi viszonyainak színvonalának javításában a cigány fiatalok oktatását nevelését elsőrendű feladatnak



kell tekinteni. Ezért tartotta szükségesnek - a börtön vezetése - a helyi körülményeknek megfelelően a speciális képzést.

A büntetés-végrehajtási intézetben célul tűzték ki a szabadulás előkészítésének folyamatában a társadalmi beilleszkedést. Ez közművelődési tevékenységekkel, támaszkodva a cigány kultúra értékes elemeire, a cigány folkról művelésének támogatásával szorgalmazzák. A népfőiskolai oktatás folytatásának további célja az érintettek műveltségi szintjének emelésén túl, hogy a rokoni, baráti kapcsolataikon keresztül is húzó hatása legyen. Az oktatás elsősorban a mindennapi életben való eligazodáshoz nyújt segítséget. A mindennapi ismereteken túl a résztvevők önismeretét szolgálja, ami az ősi cigány-szakmák és vállalkozási alapismeretek oktatásával bővül.

SIN '95

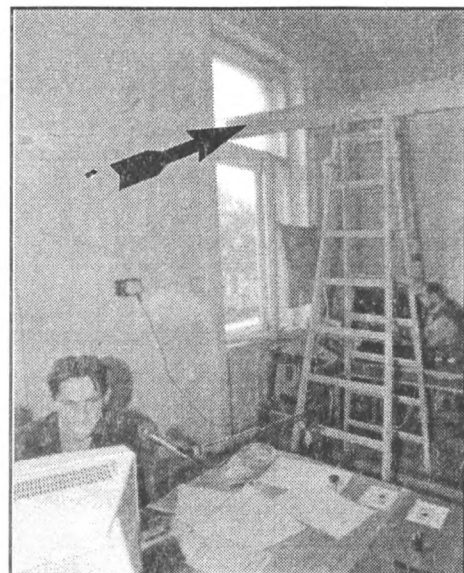
Laknak-e fiatalok Sátoraljaújhelyen?

Október 13. péntek. Rossz ómen, vagy szerencsés jel? - tették fel a kérdést a Sátoraljaújhelyi Ifjúsági Napok rendezői. S, hogy mi a válasz, azt még most, az ifjúsági napok lezárásával sem könnyű eldönteni. Mert jó, hogy volt Ifjúsági Napok, hogy rengeteg program várta a kapcsolódni vágyókat, hogy több rendezvényben is megjelent az ifjúságpolitika-ifjúságvédelem, hogy a diszkót nem kedvelő fiatalok is végre lehetőséget kaptak a táncos szórakozásra, hogy a rendezők gondolva a vidéki diákokra, a hét végére egy egész kollégiumot megnyitattak. De rossz, hogy az előadások az érdeklődés hiánya miatt sorra elmaradtak, hogy a rendezőség első napjára tervezett felvonuláson a diákok "cikinek" tartották a részvételt, hogy a nosztalgia bálon a zenészek önmagukat és a rendezőket szórakoztatták, mert úgy tűnik városunkban nincs "nemdiszkós" fiatalok, hogy a kollégium pangott az ürességtől, mert a vidékiek egytől-egyig hazautaztak. Pedig érdemes lett volna maradni, s ezt tanúsíthatja az a néhány diák, aki részt vett valamelyik rendezvényen. Ugyanis az érdektelenség ellenére is voltak jó programok, csak az volt kellemetlen, amikor egy-egy művész vagy előadó az üresen kongó teremben várakozott az újhelyi ifjúság színe-javára. Bizonyára vannak, akik azt gondolják: túlságosan borús képet festek a három napról, ezért néhány elgondolkodtató

számadatot leírok, az objektivitást bizonyítandó: a nosztalgia bála hozzávetőleg 25-en voltak kíváncsiak, az országos hírvű Simli Show humor duó sem tudott 20 fiatalnál többet mozgósítani, az egészséges életmód előadások iránt a három nap alatt egyetlen-egy ember érdeklődött és ennél - az egyébként nagyon érdekes és izgalmas - seprős foci sem járt jobban. A rendezők legfájóbb veresége a kollégium volt, amely tárt kapukkal és vetett ágyakkal várta az Ifjúsági Napokon maradni kívánó bejárókat. Nos jöttek is, vagy 15-en.

Mindezek ellenére voltak szép és emlékezetes pillanatok, maradandó élmények, nagy eredmények. Egyik ilyen eredmény, hogy az ifjúsági önkormányzat továbbra is megmarad, nem szűnik meg a működése, hanem megpróbál a felnőtt önkormányzattal közösen tevékenykedni az ifjúság érdekében. A másik pedig a rádió. Sátoraljaújhely történelmének első rádióadója, a SIN-rádió. Mert, bár az 1995-ös Sátoraljaújhelyi Ifjúsági Napok bevégeztetett - s ezzel a SIN-rádió is befejezte működését - a csapat együttmaradt, s ígéreteket is kapott a város vezetőitől a jövőre nézve. Ez pedig akár azt is jelentheti, hogy...

Végezetül a feladat nem más, mint hogy összegezni a három napot, s ez nem könnyű. Nem is vállalkoznék rá, hanem inkább megpróbálom leírni - már amennyire lehet - azt az érzést, azt a han-



Az adó (ahová a nyíl mutat).

gulatot, ami a három nap alatt hatalmába kerített:

A fiatalok itt mindig panaszkodnak, hogy Sátoraljaújhelyen nincs hová menni, nincs mint csinálni, soha nem történnek semmi. Hát most történt valami, lett volna mint csinálni, lett volna hová menni. Mi volt a baj? Talán a reklám hiánya? Ezt nem hiszem, mert országgyűlési választást megszegyenítő plakátrengeteg hirdette az eseményt. Talán nem voltak jók a programok? Ez sem valószínű, mivel a programot fiatalok állították össze fiataloknak. Akkor esetleg a rendezés? Ott nem volt hiba.

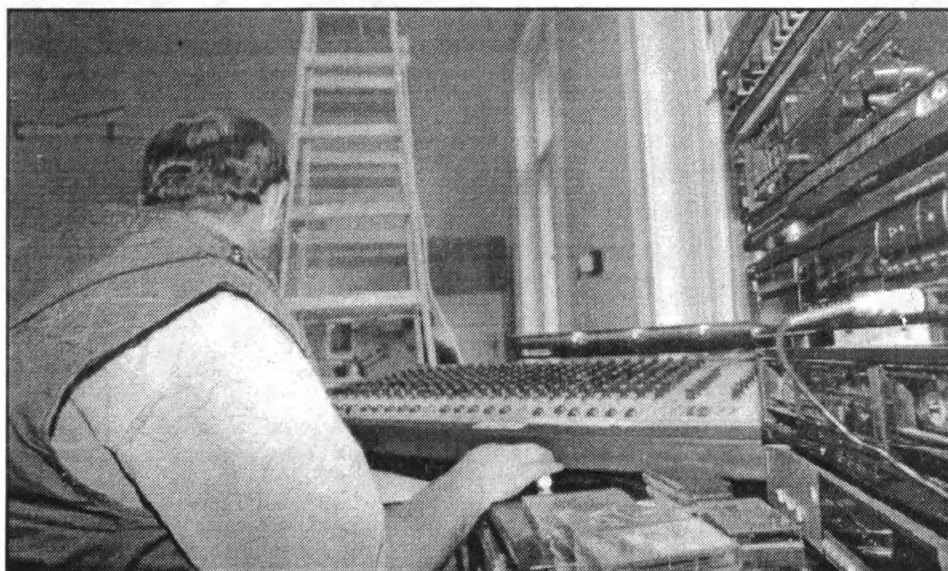
A kérdés tehát továbbra is kérdés marad, s egyedül a sátoraljaújhelyi fiatalok adhatnának rá választ.

Ha akarnak, vagy ha egyáltalán tudnak.

Dévényi

SIN 95 Szponzorlista

Kecskés és Társa Nyomdaipari Bt., Borsodi Sörgyár Rt., NORPAN Sütőipari Kft., Zemplén Hirdető, Hollóházi Porcelángyár, Fókusz Optika, Simex-M Bt, Zemplén Takarékszövetkezet, Északtej Rt., Polgári Védelmi Parancsnokság Sátoraljaújhely, Harkai Bt., Vénusz Illatszár, Selka Kft, Lantos Rt, Megyer Rt., Várkonyi Shop, Börze, Emese Divatárú, Sátorhegy Áruház Farmerosztály, Nike Shop, Vita Mini, Seres Zsolt, Kenderes Gábor, Deutsche Ferenc, Várhegy Diszkont, Titán Festékbolt, Közüti Igazgatóság, Városi Rendőrkapitányság, Újhelyi Körkép, Tokaj Kereskedőház Rt, Helyi Krónika, Ignác és Tsa Bt., Ábránd Ágynemű Kft, Bodnár Jánosné vállalkozó, Green Gin Disco Club, Tűzoltóság, Spaten Söröző, Zemplénhús Kft, Szabó Géza cukrász, Urbán László vállalkozó, Tunggram Villért Márkabolt, Magyar Rádió Miskolc, Express Rt, File Rita Butik,



A stúdió

Csak gondolkodom...

A fociról, mert most úgyis az egész ország focilázban ég, köszönhetően a Ferencvárosnak. Minden második hét szerdáján leülünk a televízió elé és korra, nemre, politikai hovatartozásra való tekintet nélkül együtt szurkolunk a 11 zöld-fehér fiúnak, egy-egy fradi gólnál összeölelkezve honvédos, vasasos meg MTK-s ősi ellenségeinkkel. Kilencven percre kikapcsolódunk az igazi világból, s valamiféle virtuális valóságban együtt rúgjuk a labdát Simonnal meg Telekkel s akkor sincs baj, ha elhangzik a mérkőzés végét jelző bírói sípszó, mert egy hétre el vagyunk látva témával, van miről beszélgetni, van miben egyetérteni még akkor is, ha netalán a Csapat kikap a világ legjobb együttesétől. Ilyenkor aztán van sok "na nem baj", meg "lesz ez jobb is", meg "így is szép volt" és valami csoda folytán ezredéves történelmünk során először "örülünk" egy tisztességes vereségnek.

Régebben azért ez is másként volt. A kommunista politikusok izzadva szorítottak a magyar válogatott akkoriban még gyakoribb sikeréért, hiszen ha győztek a fiúk, akkor kényelmesen hátra lehetett dőlni a bőrfotelokban, a közgazdászok is megtörölhették a verejtékes homlokukat: "Na, hétfőn bejelenthetjük az új áremeléseket, a kutya se fog odafigyelni rá

ebben a nagy focilázban. Utána meg már nem újdonság, nem is érdekel tehát senkit." Bevallom egy kicsit irigyelem az akkori magyarokat. Gondoljuk csak el, ha manapság is a válogatott győzelmeihez lennének kötve az áremelések, a mai napig Bicskei Bertalan lenne a vezető edző, s egy emberként ugranának ki a fotelokból amikor egy izlandi amatőr gólt rúg Petri kapujába, de még a törököknek is megbocsátanánk a 150 évet, csak minél nagyobb különbséget mutasson javukra az eredményjelző tábla.

Persze Horn Gyuláéknak sincs könnyű dolguk, mert ha ők is a válogatott sikereire várnának egy-egy rossz hír bejelentésével, akkor Bokros Lajos már rég visszament volna a bankjához, hogy megküzdhesen az újabb 16 milliós prémiumért. Így aztán nekik valami újabb stratégiát kellett kidolgozniuk, és örömmel jelenthetem hogy fáradozásait siker koronázta, bár a siker fényét kicsit talán tompítja, hogy mindez öt miniszter fejébe került. Az elgondolás egyébként roppant egyszerű: ha minden nap felemeled valaminek az árát, akkor már fel sem tűnik, ha valaminek felemeled az árát. Kukori és Kotkoda óta tudjuk, hogy az a legjobb, a minden napra jut egy csoda. Ebben nincs hiány, mindennap találhatunk valami bosszankodni valót, mindössze félórát kell rászánunk és megnézni esténként a TV híradót. Aztán jön a megváltás, minden második szerdán elfelejtjük a bajokat és indul a Bajnokok Ligája. De mi lesz, ha a Fradi kiesik?

Dévényi

Szemét-ség

Még csak néhány nap telt el a "Tisztítsd meg a világot!" világapróba óta, de közvetlen környezetünkben széttekintve kedvetlenül konstatálhatjuk, hogy ilyen és ehhez hasonló takarítási akciókra minden nap szükség lenne.

Az is igaz, hogy mi magyarok még ezt az elég egyértelmű felhívást is félreértelmeztük, s osztrák szomszédaink kitakarított szemétét - az európai tiszták közété nem igazán sorolható - kis hazánkba importáltuk. A világnap estéjén ugyanis volt szerencsém a magyar-osztrák hatá-

ron megfigyelni, milyen szeretettel és teli utánfutókkal hozták haza honfitársaik a sógorok megunt kacatjait, lyukas fazekait és a sláger, a rozsdás biciklivázat.

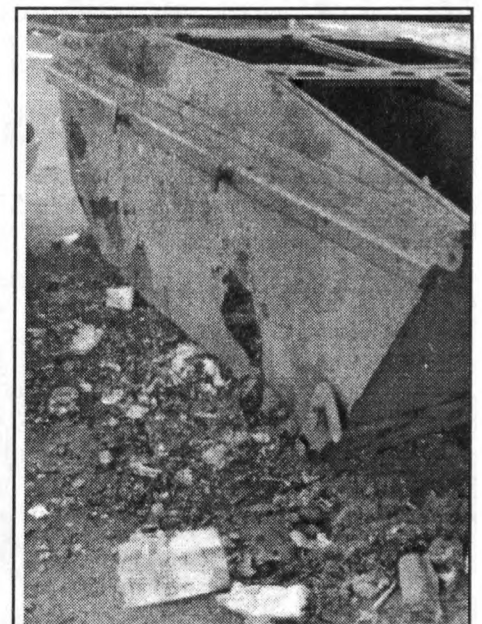
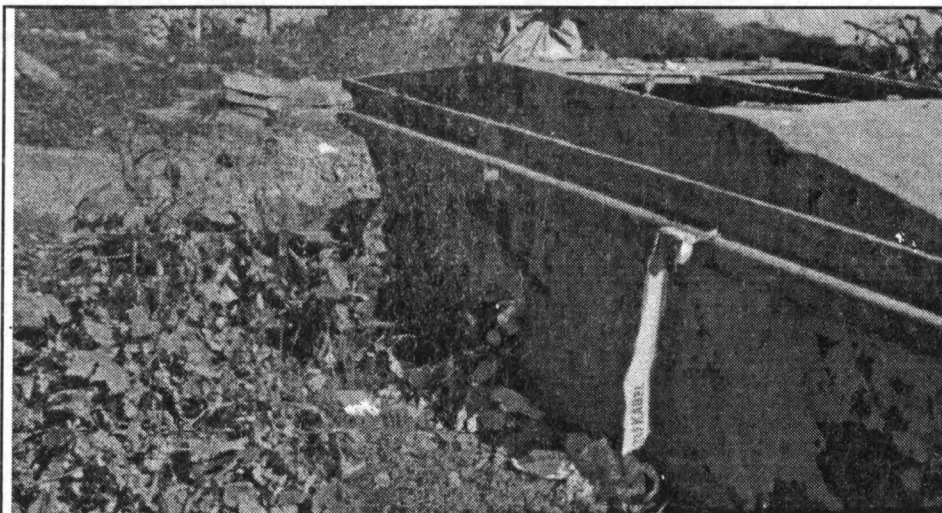
Gondolom azóta minden a helyére került, emelve a dunántúli falvak szemételepeinek fényét. Na ja, az osztrák cucc az osztrák cucc.

Mindez hazafelé bandukolva jutott eszembe, amint 4-5 éves gyerekeket láttam játszani a konténerek mellett, egy-egy szemétkupac tetején. Közelebb érve nyilvánvalóvá vált, hogy a szemét nem felelőtlen lakóitársaink hanyagsága miatt került a gyűjtők mellé, hanem,

mert a konténer lyukas. Olyannyira, hogy ami felül be, az alul ki.

Tehát tisztítsd meg a világot! De hogyan? Mert ezek a konténerek bizony mindent átengednek, s talán azért, mert ők nem élvezhetik minden este úgy vacsoraidő tájt a tisztasági betétek, meg pelenkák példaértékű üzeneteit. Talán, mert ők - a konténerek - már nagyon idősök, s mint köztudott, az öregek félnek az újtól, félnek a változásoktól. Azonban ez nem az ő hibájuk.

Dévényi



(Így) UTAZUNK EURÓPÁBA! (?)

Szeptember elején néhány napot Bécsben élők Újhelyből elkerült barátomnál töltöttem. A tervezettnél két nappal előbb kellett haza jönnöm, így vasárnap helyett pénteken, 15-én utaztam haza. Bécsből a reggel 7 órakor induló autóbussz kényelmes, kulturált utazás jelentett Budapestig, udvarias sofőr és kedves női kísérő vezetésével. A határon rövid útlevel s vámvizsgálat, s pontosan menetrend szerint érkezünk meg Budapestre az Erzsébet téri VOLÁN autóbussz pályaudvarra.

Mivel két nehéz táskám volt, úgy döntöttem hogy nem a földalattival megyek át a Keletibe, hanem taxival. Taxiba ültem hát, s 17 perc alatt már ott is voltunk a pályaudvar indulási oldalánál. (Metróval csak 5-6 perc!) Sajnos, a bejárat előtt utasokra várakozó taxik miatt csak jóval távolabb tudtunk megállni, s így a csomagjaimat kb. 40 métert cipelnem kellett a bejáratig. Az igazi meglepetés azonban nem ez, hanem a taxióra kijelzője volt, mely 1.020.-Ft-ot mutatott. Miközben átadtam a taxisnak 1.050.-Ft-ot, megjegyeztem, hogy tavaly októberben ez az út 27 percig tartott, s mégis csak 510 forintba került. Mire csak annyit válaszolt hogy: "Hja, kérem, azóta sok minden megváltozott!"

No, de most már mindegy, fő, hogy itt vagyok a pályaudvaron. Még hazaindulás előtt kinéztem a menetrendből, hogy a májusi változás óta van egy gyorsvonat 14,05 órakor, amelyik végig megy Újhelybe és így nem kell sehohy átszállnom, s 18 óra előtt már itthon is vagyok. Megkérdeztem az információt, hogy melyik vágányról indul a vonat, hogy jó előre be tudjak szállni, mert gondoltam, hogy péntek lévén, elég sok utas lesz. A hölgy kedvesen azt válaszolta, hogy a VI vágányról szokott indulni, de ez nem biztos, majd ha beáll a vonat, csak akkor derül ki, hogy melyik vágányra.

Mivel még csak negyed kettő volt, gondoltam, hogy van időm bőven. A nehéz táskákkal a VI vágány mellett a peronon lassan araszolgattam előre, hogy majd az első kocsik egyikébe be tudjak szállni, hogy Újhelybe érkezve ne kelljen messzire cipelni a csomagokat. Kicsit nyugtalanított ugyan, hogy nagyon sok ember sorakozott fel a vágány mentén, vélhetően ugyanarra a vonatra várva. De gondoltam, hogy jó hosszú szerelvény lesz és elfér rajta majd ez a sok ember. Közben gyorsan múlt az idő, s bár az óra már 3/4 kettőt mutatott, a vonatnak se híre, se hamva. Egy fiatalembert megkértem, hogy segítsen majd a felszállásnál a táskámat felvenni, aki erre késznek mutatkozott.

Láttam rajta, hogy gyakorta utazik, s megkérdeztem tőle, hogy ez a sok ember mind az újhelyi vonatra vár, s mindig ennyi sokan szoktak lenni? Azt felelte, hogy pénteken mindig. Kérdésemre, hogy miért nem állt be még mindig a szerelvény, elmondta, hogy ez a vonat Szolnokról jön, és aztán megy majd Újhelybe. Valóban, tíz perccel két óra előtt közölte a hangosbemondó, hogy a hatodik vágányra Szolnok felől szerelvény érkezik. Ekkor már jól elől álltunk a sínek mellett, s meglepetten láttam, hogy a szerelvény csak 4 vagy 5 kocsiból áll és az utolsó is sok méterrel elmegettünk a csarnokba. Nem baj, mondta a fiatalembert, majd a mozdony még tol rá vagy két kocsit. "Az kell nekünk!" - gondoltam, így éppen jó helyen állunk. Ekkor már két óra volt, s egyszer csak látjuk, hogy a villanymozdony egyedül tolat rá a szerelvényre. No hajrá visszafelé a kocsikhoz, ahol azonban már minden ajtónál 30-40 ember állt, illetve igyekezett felfelé.

A fiatalembert elsodródott mellőlem, s mit volt mit tenni, gondoltam, hogy felszálok az I. osztályú kocsiba, s majd megfizetem a különbözetet. Igen ám, de az utasok jó része látta, hogy nem fér be a többi kocsikba, így sokan ugyanezt a megoldást választották. Nagy keservesen felpréselődünk - (szó szerint) - az I. osztályú kocsifolyosójára és peronjára, s a kalauzok nagy nehezen be tudták zárni a kocsiajtókat, így a szerelvény mintegy 10 perces késéssel elindulhatott.

Hát kérem, megéltem 72 évet, de én így még életemben nem utaztam soha! Ami ezen a szerelvényen volt, az szégyene a MÁV vezetőinek! A peronon, a folyosón szorosan egymáshoz préselődve álltak az utasok, beállva a WC-be és a mosdófülkébe is. A csomagok, táskák miatt még állni sem lehetett rendesen. Nyékládházáig félállásban állva utaztam az I. osztályú kocsiperonján! Ott pár ember leszáll és így az egyik fülkébe, - amelyekben egyébként 6 helyett 8-9-en ültek, álltak - be tudtam ülni nyolcadiknak, mert egy ülő utas leszállt.

Természetesen jegykezelésről szó sem lehetett, hiszen egyszerűen lehetetlen volt a közlekedés a kocsikban. De mert az utazás Miskolcig két és fél órát tart, s vannak emberi szükségletek, amit nem lehet "jobb időkre" elhalasztani, 2-3 utasnak csak el kellett jutni a kocsik belsejéből a végéig, hogy megkönnyebbüljön. Az egy külön szám volt! Minden folyosón álló utassal egyenként kellett helyet cserélni, míg végre eljuthatott az ígéret földjére. Az egyik ilyen "világutazó", egy különösen jó hús-

ban levő hölgynek bizony ez nem kis fáradtságába került oda-vissza.

A MÁV mindig arról panaszkodik, hogy kevés az utas, ráfizetéses a vasút. Megszüntetnek vonalakat, korlátozzák a vonatok számát, s főleg: emelik a viteldíjakat! Csoda-e, ha ezek után egyre kevesebb embernek támad kedve vonaton utazni?

Mert elhiszem, hogy az a 4-5 kocsi elegendő a hét közepén, amikor kevesebben utaznak, de péntek délután, amikor a Pesten tanuló sok diák hazamegy a szülői házába, a dolgozók, akik Pesten és környékén vagy még messzebb dolgoznak s hét végén utaznak haza családjukhoz, az eltávozásra és szabadságra menő katonák, - (mellettem pont kettő ilyen állt) - vagy a falusi rokonsághoz hétvégi látogatásra igyekvők, mindmind ilyenkor kényszerülnek vonatra ülni! S azt hiszem, hogy joggal várhatják el a MÁV-tól, hogy emberi módra utazhassanak! Ez csak egy kis odafigyelés és szervezés kérdése. Mert, ha erre a szerelvényre még két kocsit rátesznek, akkor már ha esetleg nem is jut mindenkinek ülőhely, - (bár úgy gondolom hogy ez is elemi követelmény volna!) - de legalább elfogadható körülmények lennének.

Nem hiszem ugyanis, hogy a kalauzok, akik részben szintén szenvedő alanyai ennek az állapotnak, nem jelzik ezt a feletteseknek.

Hát így utaztam én 1995. szeptember 15-én Európába, akarom mondani: Európából magyarországi otthonom városába Sátoraljaújhelyre a MÁV jóvoltából.

S a legszomorúbb az, hogy amikor az eltelt időben ezt többfelé és többeknek elmeséltem, kiderült, hogy ez nem is elszigetelt, egyedi eset. Azt mondja az egyetemista unokám, aki szintén Pesten tanul, s Tiszaújvárosban lakik, hogy "Nagyapa, ugyanez van minden péntek délután a 16,05-ös és a 17,05-ös gyorson is. Főleg ebben az évben, mert azelőtt ez nem volt ennyire rossz még tavaly sem."

S ugyanezt mondják ismerőseim is a városban, hogy minden hétfőn ez a helyzet idefelé és minden vasárnap délután ez van Pest felé, nézzünk csak szét az állomáson. Talán ha kulturáltabb lenne az utazás, több lenne az utas, több lenne a bevétel, jutna pénz béremelésre is, s nem kellene a vasutas dolgozóknak sztrájkolni!

Tisztelt MÁV illetékesek! és Tisztelt Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztérium! Ez ellen nem lehet tenni semmit? Bele kell nyugodnunk abba, hogy mi így utazunk Európába? (!)

Vagy talán mégsem?

Benőcs Bertalan



Tisztelt Szerkesztőség

1995. szeptember 30. Idősek Világnapja. Ebből az alkalomból a Nyugdíjasok B.-A.-Z. Megyei Képviselőlete (Kamarája), a Nyugdíjasklubok és Idősek "Életet az éveknek" B.-A.-Z. Megyei Szervezete, az MSZOSZ B.A.Z. Megyei Koordinációs Bizottsága, a Nyugdíjas Egyesületek B.A.Z. Megyei Szervezete, a Társadalmi Egyesületek B.-A.-Z. Megyei Szervezete, az Idősek Világnapja tiszteletére műsoros ünnepséget rendezett a Miskolci Rónai Művelődési Házban szeptember 29-én.

Ezen ünnepség keretén belül került megrendezésre a II. Országos Nyugdíjas versírók találkozója, ahol oklevelek és a kinyomtatott versek kötetei kerültek átadásra műsoros ünnepség keretén belül, melyre mint nyugdíjas rímfaragó meghívást kaptam.

Ebből az alkalomból egyik verssemmel szeretném köszöntenii városom és környéke nyugdíjasait.

Hatvan év

Mikor születtem hatvan év előtt,
ki gondolta megérem ez időt.
Anyám és apám szorgos kezeikkel,
bő eledelnek asztalt terítettek.

Pedig a balsors mindig üldözött,
az élet vihara szívembe költözött.
Egész életem rögs ideje alatt,
álmaimban sem volt virradat.

Mindig nyugtalan idegesség gyötört,
hogy életem meg éltem végnapjait.
Lészen ki enni adjon,
ki a koporsóba rakjon?
És testem utolsó útjára elkísérje?

Megbékélve e gondolattal,
várom az újabb hatvanat.
Álmodozva gonddal, bajjal,
az elmúló idő adta szépséggel, jóval.

Semsey István
nyugdíjas rímfaragó

Szép volt...

A Munkanélküliek és Álláskereső Egyesületeinek Országos Szövetsége idén először Balatonszepezden üdülőt bérelt, melynek keretén belül a sátoraljaújhelyi Egyesület gyermekei is 27 fővel és 5 kísérővel részt kaptak. A nyaraláshoz az UNICEF adta a támogatást, a gyermekek utiköltségét a Polgármesteri Hivatal fizette ki teljes egészében, még a kísérők költségét teljes egészében önmaguk finanszírozták. A szervezők igyekeztek változatos programokat szervezni, arra törekedni, hogy a gyerekek jól érezzék magukat, maradandó élményekkel gazdagodva térjenek haza. Lehetett sportolni, különböző ügyességi programokban résztvenni. A gyerekek természetesen a legtöbb idejüket a vízben a vízparton töltötték, a legnagyobb élmény számukra a napsütés és a víz volt.

A legtöbb gyerek először látta a "Magyar tenger"-t, talán ha nem lett volna ez a lehetőség nem is látta volna meg gyermek fejjel soha. Az itt nyaraló gyermekekben egy közös volt, mindegyik hátrányos helyzetű, valamelyik szülő, vagy mindkettő munkanélküli. A gyerekek lelki világában mély nyomot hagy, hogy nekik nem telik új játékokra, édességre úgy mint azoknak a pájtásaiknak, akiknek szüleinek még van munkájuk. A balatonszepezdi táborban nyaraló gyerekek egy része szépíti a valós helyzetet. Nem merik kimondani, hogy szüleik munkanélküliek, inkább kitalálnak valamilyen foglalkozást nekik. Szép házról, gazdagságról, rendezett családról mesélnek a többiek előtt, legfeljebb négy szemközt hajlandók őszintén bevallani, hogy sokszor nélkülöznek. A csoportot elkísérte Illés Istvánné és Varga Tímea, mint pedagógus kísérő, Bakosné Batta Aranka mint szülő, Klubert Szilvia és Otrosinka Tamás akik az egyesület részéről segítették a gyerekek gondtalan nyaralását. A kísérők saját költségen vettek részt, és önzetlenül gondoskodtak a 27 üdülő újhelyi gyerekről.

A Sátoraljaújhelyi Munkanélküliek és Álláskereső Egyesülete



Tisztelt Szerkesztőség

Újabbán divatba jött városunkban a faszor irtás?

Kivágták a kenyérgyár utáni fasort, miért? Azért, hogy a közigazgatás fát biztosítson egyeseknek?

Továbbá kivágták a kórháznál az Alsó-Zsolyomka felőli fasort, miért? Egyes jól értesültek szerint a város egyik ismert doktora adott rá engedélyt. Kérdem én, milyen jogon. Éppen egy orvosnak kéne tudni, hogy milyen szükség van a levegő tisztasága érdekében a fákra. Nem beszélve arról, hogy pont az északi szél irányából pusztították ki a védő fasort. Aki kivágta saját maga is az Alsó-Zsolyomkán lakik, és állítólag zavarta a faszor televíziója vételi minőségét. (bár évek óta nem fizet díjat)

Megjegyzem, hogy televíziója adását a Tokaji adóról veszi és így antennája a kifogásolt faszor előtt van.

Hová vezet mindez az önpusztítás, ma holnap nem lesz oxigénünk, annál is inkább, mivel a kórház időnként saját kazánjában égeti el az elhasznált kötszereket melynek füstje pont az Alsó-Zsolyomka felé száll. Miért kell 2-3 mázsa fáért több lakos levegőjét, közérzetét tönkre tenni, kié a felelősség? Hol vannak a környezetvédők, és a városvédők?

Semsey István
Alsó-Zsolyomkai lakos

JEHOVA TANÚI HÍRSZOLGÁLAT

"Figyelj és tanulj, hogy teljesítsd Isten Szavát" 5 Móz 31:12,13 - jeligével megkezdődik Jehova Tanúi 1996-os szolgálati évének körzetkongresszus-sorozata. (A szolgálati év szeptember 1-től augusztus 31-ig tart.)

Az idén szeptember 30-án Tiszavasváriban kezdődik a kétnapos kongresszus. Angol nyelven december 2-3-án a Tanúk Csepeli Oktatási központjában kerül megrendezésre az Orion utca 2-6-ban. Sárospatakon október 28-29-én a Művelődés Házában 9.50-kor kezdődik. A "Figyelj és tanulj, hogy teljesítsd Isten Szavát" jelige rámutat az idej sorozat céljára. A hittestvéreket komoly megfontolásra fogja buzdítani hogyan alkalmazhatják még teljesebb mértékben Isten Szavát. A Tanúk azonban nem önelégültek. Meggyőződésük, hogy világunk összetett társadalmi problémáinak a megoldását úgy mozdíthatják elő legjobban, ha mind szélesebb körben segítenek másoknak is megérteni és alkalmazni Isten Szavát.

A huszonkét rendezvényből álló sorozat Hódmezővásárhelyen 1996. május 26-án ér véget. A sárospataki rendezvény is nyitott, gyűjtést nem rendeznek. Minden érdeklődő biztos lehet abban, hogy szívesen látott vendég lesz.

A hónap

Szeptember

1. - Egynapos látogatásra Budapestre érkezik Bill Gates a Microsoft elnöke, a világ leggazdagabb embere.

- Az MSZOSZ elnöksége bejelenti, hogy támogatja Nagy Sándor jelölését a gazdasági miniszteri posztra.

- A FIDESZ, az MDF és a Munkáspárt is bírálja a kormányt a koalíciós marakodás miatt.

- Az Állami Számvevőszék (ÁSZ) munkatársai bejelentik, hogy nem hiteles az 1994-es zárszámadás.

2. - Hattagú koordinációs bizottság felállítását határozza el a KDNP, az MDF és a FIDESZ.

- Surányi György, az NMB elnöke szerint 1996-ban 20%-os infláció várható.

- Horn Gyula miniszterelnök javaslatára Gönc Árpád köztársasági elnök felmenti tisztségéből Harsányi Lászlót, a Népjeléti Minisztérium közigazgatási államtitkárát.

5. - A parlament őszi ülészakának első ülésnapján Horn Gyula és Pető Iván napirend előtt a koalíció esetleges felbomlásáról tart vitát.

- Az APEH elnökhelyettese Bokor Pál bejelenti, hogy 1996-tól a lakosságnak fizetnie kell az SZJA-adóvékéért.

6. - Az MSZP és az SZDSZ lezárnak tekintik a koalíciós vitát.

- Magasabb bérért tüntetnek az Országház előtt a tűzoltók.

- Egy hét alatt tíz forinttal drágul a burgonya.

- A HÖKOSZ választmánya jóváhagyja az őszi tervezett diáktüntetések tervét.

9. - Bokros Lajos szerint 1996-ban csökkenni fog az államadóság.

- Katasztrófa az almáskertekben: Az átlagos 1 millió tonna helyett mindössze 320-360 ezer tonna a várható termés.

- Koncessziós pályázatot hirdetnek a Telkibánya, Füzérradvány, Komlóska térségben létesítendő bányákra.

11. - Király B. Izabella királyságot akar.

- A politikusok népszerűségi listáját továbbra is Göncz Árpád vezeti, Bokros Lajos még mindig az utolsó.

12. - Horn Gyula miniszterelnök hatpárti egyeztető tárgyalást kezdeményez.

- A volt ipari minisztert, Pál Lászlót javasolja az APV. Rt. igazgatósága a MOL élére.

- Emelkedik a sertés és baromfi ára.

- Anyák és gyermekeik tiltakoznak Budapesten két gyermekkórház bezárása ellen.

13. - A cukorgyárak bejelentik, hogy október elejétől emelik a cukor árát.

- Horn Gyula az ORFK vezetőivel tárgyal. A miniszterelnök szerint elfogadhatatlan a közbiztonság romlása.

- A Honvédelmi Minisztérium szerint a Magyar Honvédség rádiólokációs felderítő rendszere már csak két évig használható.

- Botrányba fullad a privatizációs visszaéléseket vizsgáló országgyűlési bizottság ülése: a tagok nem választják be a bizottságba Szabó Tamást, az előző kormányzat privatizációs miniszterét.

14. - Bokros-csomag újabb rendelkezéseit semmisíti meg az Alkotmánybíróság.

- Földrengés Várpalotán, sérülés nincs, kisebb anyagi károk.

- Az 1996-os költségvetés tervezetéből kiderül, hogy jövőre átlagosan 10 millió forinttal több támogatáshoz juthatnak a pártok.

- A honvédelmi bizottság döntése értelmében 80 millió dollárral kevesebbet fordíthat '96-ban a honvédség haditechnikai eszközök beszerzésére.

- Bővül az önkormányzatok adókievetési jogköre.

16. - A '95-ös év agrárkárjai elérik a 30 milliárd forintot.

- Dunai Imre ipari és kereskedelmi miniszter szerint a magyar ipar túl van a válságon.

- Pál László a MOL új elnöke.

18. - Az MSZP baloldali platformja szerint el kell számoltatni a nagytőkéseket.

- Jogsértéssel vádolja a kormányt a FIDESZ.

19. - A várpalotaihoz hasonló erejű földrengést jeleznek a Dunakanyar térségéből.

- Holtpontra jut a koalíciós kormányzati vita.

- Tovább nő a költségvetés adóssága.

- A vasutas érdekvédelmi szervezetek 50%-os bérfeljlesztést kérnek.

20. - A szakértők törvénytelennek találják a Budapesti Banknak juttatott 12 milliárd forintot.

- Az ORFK felmérése szerint minden tizedik autós ittasan vezet Magyarországon.

- A MÁV illetékesei bejelentik, hogy január elsejétől 15-20%-kal emelik a menetjegyek árát.

21. - A Nemzetközi Valutaalap szakértői további reformokat várnak.

- A Matáv illetékesei bejelentik, hogy 1996-ban 31%-kal drágul a telefonálás.

- Megszűnik a Menekültügyi Alap.

22. - Horn Gyula a Svájci Bankszövetség vezető üzletembereivel tárgyal Zürichben.

- Változatlanul emelkedik a sertéshús ára. A jobb disznók kilójáért már 208-210 forintot kell fizetni.

- Az MDF szerint nem kizárt az előrehozott választás.

- Súlyos szabálytalanságokra derít fényt az ÁSZ vizsgálata a Központi Környezetvédelmi Alapnál.

23. - Az MSZP frakciója élesen bírálja Fodor Gábort a művelődési tárca ifjúsági politikája miatt.

- Újabb 600 importgyógyszer drágul.

- A vetés előtt hiánycikk a búzavetőmag.

- A román diplomácia vezetője átadja Szócs Ferenc bukaresti magyar nagykövetnek a magyar-román történelmi megbékélés csomagterveit.

25. - Országsszerte elkezdődnek a diáktüntetések.

- Kovács László külügyminiszter Georg Patakival tárgyal.

26. - Drágul a benzin és a HTO.

- A Felmérések szerint az ország keleti részében valószínűbb a tbc-s megbetegedés mint nyugaton.

- A Magyar Energia Hivatal kilenc új erőmű építését tervezi az ezredfordulóig.

- A Pénzügyminisztérium visszavonja nyugdíjjavaslatát, így 1996 közepén mégsem emelkedik a nyugdíjkorhatár 62 esztendőre.

27. - Továbbfolytatódik a diáktüntetés.

- A szakemberek szerint elegendő a termés, így nem várható jelentősebb burgonya áremelkedés.

- Magyar Bálint szerint elérhető közelségbe került a koalíciós vita lezárása.

28. - A Horn Gyula-Kuncze Gábor tárgyalássorozat eredménytelenül ér véget.

- Ismét úszik a médiahajó.

- A pénzügyminiszter szerint vége a sokkterápiának.

- Az autonóm szakszervezetek tiltakoznak amiatt, hogy a munkaadók csak az MSZOSZ-szel tárgyalnak.

29. - A kormány elfogadja a jövő évi költségvetés tervezetét.

- Horn Gyula visszavonja szervezeti és személyi javaslatát.

- A Honvédelmi Minisztérium megerősíti a keleti határ vámvédelmét.

- A Független Kisgazda Párt szerint a villamosenergia-ipar privatizációját el kell halasztani.

30. - A lottó főnyeremény összege eléri a félmilliárdot.

- A FIDESZ a pénzügyminiszter lemondását követeli.

- Kuncze Gábor belügyminiszter szerint a közbiztonság jobb, mint amilyenek látszik.

Tüzes hírek

Szinte biztosra vehető, hogy nagyon kevesen vannak azok, akik ha most kinéznek az ablakon, ne jutna eszükbe a júliusi forróság. Erre gondolunk mi is, mikor a laktanyában előadásokon, foglalkozásokon veszünk részt. Persze azért nekünk néha most is "kijut" a melegből. De ezt azért senki se irigyelje tőlünk, hiszen legutóbbi jelentkezésünk óta csak eldobott (?), elhagyott (?) vagy szándékosan "oda tett" anyagtól keletkezett tűzhöz több mint 30 alkalommal kellett kivonulnunk és beavatkozni.

De történt más is!

Zalkodon még július 20-án a délutáni órákban egy aratókombájn vezetőfülkéje lobbant lángra.

Szársadányban július 26-án egy hagyományos építésű családi ház 4x3 m-es szobájában keletkezett tűz. Sajnos a keletkezési ok itt egyértelműen az emberi mulasztásra vezethető vissza, hiszen egy illető az ágyban dohányzott.

Sátoraljaújhelyen július 31-én egy lakóház tetőszerkezete kapott lángra. Hogy az egész épület nem égett le, az csupán az időben kiérkező tűzoltóknak köszönhető.

Pálházán - gondolom én - nem így képzelték annak a sertésnek a megperzselését,

amely égési sérüléseket szenvedett annak következtében, hogy "házikójában" tűz keletkezett. Szegény jószágot le is kellett vágni annak ellenére, hogy tűzoltóink próbálták menteni a menthetőt.

Sárospatakon augusztus első napjaiban egy több napja, a Bodrogbán lévő halott személy tetemét kellett szárazföldre hozni.

Zalkodon csupán tarlót, szárazfüvet akartak égetni - országos tűzgyújtási tilalom idején - de a szél a lángokat e kertek felé fújta, aminek az lett a következménye, hogy a kertben tárolt értékes, de különféle anyagok is károsodtak. A személyi felelősségrevonás természetesen nem marad el!

Olaszliszka külterületén egy 20x6x5 méteres körbálázott szalmakazal gyulladt ki, feltehetően eldobott égő dohányneműtől. A tüzet csak négy óras kemény munkával sikerült eloltani.

Sátoraljaújhelyen augusztus 26-án reggelre tulajdonosa meglepődve vette tudomásul, hogy a 15x40 méteres juhodálya, a benne tárolt - felújításhoz előkészített - anyagokkal együtt már csak parázslík. A parázsló részek teljes eloltásához azért még a tűzoltókat is kihívta, akik aztán a parázslást is teljesen megszüntették.

Olaszliszka mellett a 37-es úton a parkolóban egy Ford Sierra személygépkocsi motortere gyulladt ki. Szerencsére a mellette par-

koló gépkocsikat sikerült az égő jármű mellől eltávolítani, így nagyobb kár csak a Sierrában keletkezett.

Sátoraljaújhelyen 1995. szeptember 11-én egy többszintes épület egyik lakásában egy 5 éves gyermek csak pillanatokra maradt magára. Ez az idő azonban pont elegendő volt ahhoz, hogy az ifjú egy óvatlan pillanatban a gyufát magához ragadja és azzal "menekülve" olyan helyet talált, ahol azzal játszani lehetett. A meglepetés természetesen itt sem maradt el, hiszen a játék következménye az lett, hogy több értékesebb ruhanemű, használati tárgy is a tűz martaléka lett.

Nem mindennapi "meghívást" (riasztást) kapott parancsnokságunk 1995. szeptember 27-én délelőtt Kenézli közsgéből. Bárki gondolhatná, hogy egyszerűen csak egy birkapörkölről van szó! A dolog azonban nem volt ilyen sima. Hiszen a helyszínre érkező egységeket 2 db 60x10 méteres téglafalazatú, fa tetőszerkezetű hullámpala fedésű épület fogadta, melyek tetőszerkezete teljes terjedelmében égett. Szerencsére azonban a harmadik épületet sikerült megmenteni 3 db vízszög bevetésével. A keletkezett kárérték azonban így is jelentős.

Balogh Sándor

Mi a kényszerbetegség?

Szinte mindenkivel előfordult már, hogy visszament ellenőrizni, bezárta-e a lakást, vagy a kocsit. Ez természetesen nem kóros. Ha azonban valaki 30-40-szer is megismétli ezt a cselekvést, s ha egy nap több mint egy órát tölt el a különböző - számára is ésszerűtlen - "rituálék" ismételtetésével, az bizonyosan kényszerbeteg.

A kényszerbetegség tünettana

Két fő tünetcsoportja van ennek a betegségnek: a kényszer gondolatok és a kényszer cselekvések. A kényszer gondolatok olyan visszatérő, kínzó, énidegen gondolatok, melyek irracionálisával a beteg tisztában van, és bár sosem követné el, amire gondol, nem tud tőlük szabadulni. A leggyakoribb agresszív kényszer gondolatok közé tartozik a szeretett személy megölésének gondolata (pl. egy anyának jöhet olyan kínzó gondolata, hogy féltett kisgyermekét kidobja az erkélyről - bár tudja, hogy sosem tenné meg). A kényszer gondolatok lehetnek még fertőzéssel, betegséggel, halállal, vallással vagy szexualitással kapcsolatosak is. Ezek szorongást váltanak ki, melynek levezetésére szolgálnak - a másik fő csoportba tartozó tünetek - az ún. kényszer cselekvések. A szennyeződéstől való félelem tisztálkodási szertartásokat von maga után. A beteg órákat

tölthet el a fürdőszobában, mindent meghatározott rituálé szerint végez el, mely egyre bonyolultabb ceremóniává terebélyesedik. A tisztálkodási kényszer cselekvések mellett nagyon gyakoriak a záruk, a villanykapcsolók ellenőrzésében, bizonyos tárgyak megérintésében vagy a túlzott rendrakásban megnyilvánuló kényszer cselekvések. Gyakoriak még a számolási kényszerek és a gyűjtögetésben megnyilvánuló kényszer cselekvések.

Súlyos esetben a betegnek akár az egész napját is kitölthetik a kényszerek, s ezért nemcsak a munkáját nem tudja elvégezni, de önellátása is nagy nehézségekbe ütközhet. Akiknél enyhébbek a kényszerek, azoknál is sokkal nagyobb erőfeszítést igényel a mindennapi rutinfeladatok elvégzése.

A betegek szégyellik tüneteiket, még az orvosnak sem szívesen mondják el. Környezetük előtt sokáig leplezik betegségüket, legfeljebb lassúságuk vagy körülményességük tűnhet fel.

Az esetek legalább 50 százalékában a kényszerbetegség enyhe vagy közepes súlyos depresszióval is szövődik, de a súlyos (öngyilkossági veszéllyel járó) másodlagos depresszió - szerencsére - ritka.

Húsz éve még gyógyíthatatlannak és ritka betegségnek tartották. Részletes vizsgálatok szerint a kényszerbetegség a lakosságnak kb. 25%-át érinti, gyakoribb, mint a pánikbetegség. A kutatások kimutatták az agyi szerotoninrendszer zavarát a kényszerbetegségben, s ezáltal új lehetőségek nyíltak a terápiában.

Az új gyógyszerek és pszichoterápiás módszerek bevezetésével a kényszerbetegség prognózisa ugrásszerűen javult.

A kényszerbetegség kezelése

Számos kontrollált vizsgálat igazolta a szerotoninrendszerre ható antidepresszánsok hatékonyságát kényszerbetegségben. Hazánkban több ilyen szer van forgalomban, A gyógyszerek hatása csak lassan, fokozatosan jelentkezik. Leghamarabb 3-4 hét múlva érezhető a tünetek mérséklődése. A gyógyulás hosszú hónapokat vesz igénybe, súlyos esetekben évekig tartó terápiára van szükség.

Emellett számos viselkedésterápiás technika ismert, melynek alkalmazása az egyes egyénekre alakítható.

Mindkét terápiás módszerrel a betegek 50-60%-ánál jelentős és tartós javulás érhető el, s a kétféle kezelés kombinációjával a betegek 80%-án sikerül segíteni.

Van tehát segítség! Forduljon bizalommal háziorvosához vagy pszichiáter szakorvoshoz.

Tisztelt Olvasók (Vállalkozók)!

Egy új szolgáltatással szeretnénk meglepni önöket remélve, ezzel hozzájárulhatunk a térség gazdasági fellendülésének. Nemrég kötöttünk szerződést egy céggel, amely olyan információkkal lát el bennünket, és ezáltal önöket is, amelyek talán hasznosak lehetnek vállalkozások beindításához, vagy azok fellendüléséhez.

A megjelentett partnerkeresők címei kódolva vannak, így a megfelelő információk csak rajtunk keresztül érhetők el.

Mi vállaljuk, hogy a hozzánk jelentkezők címét és adatait közvetítjük.

Tehát aki újabb megfelelő üzleteket, üzleti partnereket talál az alább felsorolt kínálatokban, azok keressenek meg bennünket a 47/321-429-es telefonszámon, amelyen egyben üzenetrögzítő és telefax is üzemel.

Sok sikert!

Partnerkeresés

Partnerkereső román cégek:

718/95. Fém és fafeldolgozáshoz szerszámokat és szerszámgépeket gyártó cég együttműködne magyar cégekkel: vasöntődéje van, kovacsolt termékeket, mezőgazdasági gépeket, stb. gyárt. Gyártás és forgalmazás terén egyaránt érdekelt partnerkapcsolat kialakításában.

722/95. Nagykereskedő cég partnerkapcsolat létesítésében érdekelt.

723/95. Építőanyag forgalmazással foglalkozó cég cementet és meszet kínál exportra, érdekli mindenféle újdonság is.

724/95. Exportra kínál mindenféle bútort nagykereskedő cég.

726/95

Német cég az alábbi friss kitermelésű, kizárólag kiváló minőségű rönkfák folyamatos vásárlásában érdekelt: Juhar (hegyi és korai), körte, bükk, éger, cseresznye, akác, fehérköris.

727/95.

Akácából készült karókat vásárolna német cég.

728/95.

Német cég különféle anyagokból, (pl. fa, gipsz, agyag) vásárolna betlehemes figurákat.

729/95.

Német cég magyarországi építkezéseken végzendő elektromos és mechanikus szerelésekhez keres szerelőket.

730/95.

Német cég élhajlított alumínium lemezeket vásárolna, folyamatosan. A megfelelő eloxálhatóság céljából A1Mg 1 EA ötvözetből készült lemez szükséges, alternatívaként szóba jöhet eloxált lemez is (E6/EV 2).

732/95.

Német cég olyan több hektár területű területtel rendelkező partnert keres, aki részére különféle gyógynövényeket termelne (pl. macskagyökér, aranyvessző)

733/95.

Német cég szerszámnyeleket (ásó, kapa, kalapács, stb.) venne

734/95.

Német cég kender alapanyagú szöveteket (hurkolt és szövött) gyártóit keresi. Felvásárolna meglévő készleteket is.

735/95.

Az egykori NDK területén működő cég vásárolna: csavarokat, mérőeszközöket, kézi-szerszámokat, szerszámgépeket, lószerszámokat, lovas kocsikat, hintókat.

738/95.

Német cég családi okokból eladásra kínál egy jövedelmező PVC feldolgozó üzemet, az állandó jelentős vevőkörét is átadná vele. (AEG, SIEMENS, BUDERUS)

739/95.

Német cég az alábbi gépeket, berendezéseket kívánja értékesíteni (használt és részben új):

Fémmezmunkológépek, fűrőgépek, radiál-fűrők, fűrőművek, automata és tokmány esztergák, egyéb esztergák, szikraforgácsológépek, marógépek, gyalugépek, mechanikus és hidraulikus prések.,

599/95.

Ha a termékeit szeretné bevezetni a román piacra, vagy ott forgalmazó partnereket keres, szolgáltatásainkkal a helyszínen is állunk szíves rendelkezésére.

615/95.

Guatemalai üzletemberek érdeklődnek mezőgazdasági kézi szerszámok (ásó, kapa, lapát, csákány, machéta) iránt.

636/95.

EURO raklapok gyártóival keresi a kapcsolatot német cég.

637/95.

Dániai cég nagy mennyiségben vásárolna juharfából készült vastag nyelű fakanalat, hűskloflót, egyéb eszközöket.

638/95.

Dél-Afrikából komoly érdeklődés mutatkozik nagyteljesítményű nokedliszaggató, háztartási reszelők, fémeszközök, gyaluk iránt.

642/95.

Amerikai ékszer és ajándéktárgy kereskedő cég vásárolna ezüstékszer készleteket- és tárgyakat, valamint tűzzománcsal díszített ékszereket.

648/95.

Német cég vásárolna friss tojást (cca. 55g), hidrogenizált étolajat.

656/95.

Holland cég használt számítógépeket ajánl (nincs garancia, de működőképes, ellenőrizhető minőségűek).

672/95.

Argentín cég ajánl REEBOK, Nike sportcipőket.

674/95.

Dél-afrikai cég vásárolna fagyasztott étkezési zöldborsót.

675/95.

Dél-afrikai cég vásárolna háztartási üvegáru (pohár, korsó), főzőedényeket, ezüstözött és teás készletet, fürdőszobai textíliát.

679/95.

Egrotikus állati bőrok eladók Dél-Afrikából.

680/95.

Német fémiparos cég együttműködést keres magyar cégekkel fémmezmunkálás, fémfeldolgozás, CNC, gépgyártás, öntés területeken.

682/95.

Olasz cég gyártót keres durva lemezek, sodrony előállítására.

683/95.

Olasz cég háztartási gépek gyártásához keres partnert.

686/95.

Olasz cég vásárolna porcelán díszműáru.

714/95.

Svájci cég plüss, fa játékokat, porcelán figurákat vásárolna.

715/95.

Svájci nagyker. cég vásárolna csatokat, gombokat.

742/95.

A téglagyártás területén tevékenykedő német cég üzleti kapcsolatainak Magyarországra történő kiterjesztése céljából olyan kooperációs partnert vagy vegyes vállalatot keres, mely agyagbányával rendelkezik és/vagy téglagyártással foglalkozik.

744/95.

Német cég az alábbi szalagszövöde olyan magyarországi telephelyet keres, ahol önállóan, vagy ottani magyar partnerrel, legelőket elkerítésére szolgáló szalagok gyártására alkalmas üzemet létesítené.

750/95.

Állás: A fémfeldolgozás területén működő német cég Szeged, Mezőberény, Békéscsaba, Miskolc, Debrecen, Nyíregyháza vagy Mátészalka térségében létesítendő új gyártóüzemébe agilis és megbízható üzemvezetőt keres. Feladatkör: gyártás irányítás (mechanikus és hidraulikus sajtolás, festés, végszerelés, műszaki megoldások kidolgozása, a személyzet irányítása, motiválása. Jó németnyelv-tudás előfeltétel. Az ideális pályázó mérnöki végzettséggel rendelkezik, a gépipar területén jártas. Német nyelvű önéletrajtot az újság címére kérünk küldeni.

752/95.

Jelentős használt autóraktárral rendelkező, 65 éve működő német családi vállalkozás az alábbi kooperációs lehetőséget kínálja leendő magyar partnereinek: Kedvező áron szállítana használt gépkocsikat, és a kereskedők szakemberei a cég németországi telephelyén többhetes, ingyenes gyakorlaton kiképezné az autóvilágosság, mechanika, fényezés, karosszéria javítás, raktározás terén.

758/95.

Román cég exportra kínál D-2 gázolajat, 98-as benzint, korlátlan mennyiségű pakurát.

756/95.

Román cég exportra kínál fehér, rózsaszín márványlapokat.

758/95.

Önálló ügynökségként működő román cég, mely kereskedelmi reklámkiadványokra, valamint utcai reklámeszközökre szakosodott, magyar partnert keres, elsősorban jó minőségben dolgozó nyomdákat keres reklámnyomtatványok, környezetbarát csomagolóanyagok előállítására.

764/95.

Romániai cég magyar cégek részére piacutatást, termékmenedzselést, partnerkeresést vállal. Beszélnek magyarul.

Kossuth Lajos Művelődési Központ OKTÓBER havi programja

Október 27-én 19 órától a Pódium teremben TÁNCHÁZ Belépő: 50,-Ft.

A Kossuth Lajos Művelődési Központ BILIÁRD KLUBOT indít 4-5 fős csoportoknak. Jelentkezni lehet: Művelődési Központban Soós Péter előadónál.

Október 19-én a Művelődési Központ emeleti szalonjában "FÉSZEK" KLUB Zenés, táncos összejövetel.

Október 23-án 10 órától a Művelődési Központ színháztermében OKTÓBER 23-i ÜNNEPI MŰSOR.

Október 20-22-ig "Édes Anyanyelvünk" Nyelvhasználati verseny országos

döntője. **Program:** 20-án a Művelődési Központ színháztermében "Nyelvében él a nemzet" címmel díszünnepség.

A vendégeket köszönti:
Laczkó Károly polgármester
Ünnepi beszédet mond:
Halász Péter a Magyar Művelődési Intézet igazgatója

Október 22-én 9 órától a Kazinczy Kertben ünnepélyes eredményhirdetés.
Rossz idő esetén a Művelődési Központ színháztermében.

Október 21-én 19 órától a színházban Benedek Miklós - Orosz István BUDAPESTI KABARÉ (1907-1945)
Zenés korrajz két részben

Szereplők:
Boráros Imre Komáromi Jókai Sz.h.
Dudás Péter Kassai Thália Színház
Varga Anikó Kassai Thália Színház
Kísér: PH Dr. Vlastimil Tichy és szalonzenekara

Moziműsor

Az előadások kezdete:
hétfő, kedd, csütörtök és péntek 17 és 19 órától, vasárnap 16, 18 és 20 órától.
19-20. Segítség csaló!
22-23. A lény
24. Szörnyeteg
26-27. Az első lovag
29-30. Rejtekhely
31. Maugli, a dzsungel fia

Felhívás

A Hegyalja Népi Együttes szeretettel vár minden 14-15 éves fiatal tagjai közé.

Jelentkezni lehet: 1995. november 1-én 18 órakor a Sátoraljaújhelyi Kossuth Lajos Művelődési Központban.

Sajtótájékoztató Lavottáról

Lavotta János halálának 175. évfordulója alkalmából megjelent CD és hangkazetta bemutatójára került sor azon a sajtótájékoztatón, amelyet a Zempléni Kamarazenekar művészeti vezetője a Lavotta Művészeti Iskola igazgatója Dombóvári János, Gergely Péter Pál karnagy, valamint a Lavotta alapítvány titkára és a Lavotta Művészeti Iskola tanára Fehérné Sulyok Éva tartottak a Henrietta Kávéházban, október 13-án 14 órai kezdettel.

F. Sulyok Éva ismertette a jelenlévő újságírókkal azt az utat, amely a CD lemez és kazetta megjelenéséig tartott, s ami méltó koronája lehet az eddig végzett kitartó és áldozatos munkának. Többek között említést tett a Zeneiskola Lavotta Művészeti Iskolává való átalakításáról, a Lavotta Alapítvány létrehozásáról és a Lavotta díj alapításáról. Méltatta az eddig elért eredményeket s külön kiemelte Dombóvári János szerepét, tevékenységét. Mint mondotta: ő volt az az ember, aki fáradságot nem ismerve vitte végig és fogta össze ezt a munkát.

Gergely Péter Pál karnagy úgy nyilatkozott, hogy példa nélküli az a szakmai és egyszerűség, amit a Zempléni Kamarazenekar tanúsított, a zenekari próbák alatt, és a stúdió felvételen. Minden akadályt legyőzve olyan hangulatot tudtak teremteni, amelyet a közönség is nagyon tudott értékelni - mondotta.

Végezetül - az újságírókon keresztül - felhívta a város vezetőinek figyelmét, hogy kevés ilyen jó színvonalú zenekar működik az országban, amit véleménye szerint meg kell becsülni.

A továbbiakban Dombóvári János kifejtette: ennek az ügynek nem csak napfényes oldala van, ugyanis örült volna annak, ha ebben többen és jobban segítettek volna neki és kollegáinak. Negatívumként említette meg az újhelyi önkormányzatot, amely a szponzorok listáján nincs felsorolva, pedig -ellentétben az újhelyivel - más rosszabb helyzetben lévő önkormányzatok is segítettek, ha másként nem is, de egy jelképes összes erejéig.

Megtudhattuk azt is, hogy nehéz rögös úton haladtak, de végül is tevékenységü-

ket siker koronázta, akár a Művészeti Iskola sikerét vesszük, ahová a 800 diák helyett ma már 1100 tanuló is jár, kiadásra került a Dombóvári János által írt Lavotta monográfia, Pusztafedémestől Tállyáig címmel, a Lavotta Alapítvány pedig az idén 5. alkalommal adta át a Lavotta díjat, a cremonai hegedűt. Most pedig iott van Lavotta János verbunkosait tartalmazó 500 db CD és 2000 db hangkazetta, amit most jelentettek meg. A Zempléni Kamarazenekar előadásában Gergely Péter Pál vezényletével hallható amelyben a szólisták Á. Király Erzsébet (hegedű), Dombóvári János (hegedű, brácsa), Radnai Róbert (brácsa), F. Sulyok Éva (gordonka), Sajgó Ildikó (hegedű), H. Hotykai Krisztina (gordon). A Kamarazenekar létszáma 28 fő, ebből 13 tanár, és 15 diák.

A sajtótájékoztató végén Dombóvári János nyilatkozatot tett miszerint állampolgári jogon szeptember 12-én bejelentette, hogy a Művészeti Iskolát a továbbiakban önerőből kívánja működtetni a meglévő vagyonnal, eszközzel, tanári és tanulói létszámmal, amit 1996. január 1-étől kíván így működtetni.

Évfordulók

OKTÓBER 20

Kazinczy Lajos

Szüil.: 1820.10.20. Széphalom, 175 éve

Meghalt: 1849.10.25. Arad,

honvédezzredes, a szabadságharc vértanúja

Kazinczy Ferenc legkisebb fia volt. Hivatásos katonatisztként végzett, de 1847-ben kilépett a hadseregből. 1848-ban, a honvédség felállításakor ismét harcba lépett, 1849-ben Klapka György hadtestében hadosztályparancsnok, majd tábornok lett. Nyáron az oroszok elvágják csapatai útját a Görgeyvel való egyesülés előtt, s így Erdélybe szorult, ahol augusztusban letette a fegyvert. A császári haditörvény-szék halálra ítélte.

OKTÓBER 23.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEMZETI ÜNNEPE

10.23

Az 1956-os forradalom és szabadságharc kezdetének, valamint a köztársaság 1989. október 23-i kikiáltásának emlékére ezt a napot az 1990. május 2-án összeült, szabadon választott Országgyűlés az elsőként elfogadott törvényben Magyarország nemzeti ünnepévé nyilvánította.

OKTÓBER 24.

Az ENSZ napja

1945.10.24.

50 éve

1945. október 24-én ünnepélyesen ratifikálták San Franciscóban az Egyesült Nemzetek Szervezetének 1945. június 26-án aláírt Alapokmányát. Az ENSZ létrehozását a II. világháború folyamán a fasiszmus ellen küzdő nagyhatalmak határozták el a béke biztosítása érdekében. Magyarország 1955 óta tagja.

ELSŐ MAGYAR NYELVŰ SZÍNIELŐADÁS

1790.10.25.

205 éve

Az 1790-es országgyűlés az anyanyelvű színjátszás ügyét is felvette reformtervei közé, ennek nyomán Kazinczy Ferenc magyar nyelvű társulat toborzását indította el. Csatlakozott a mozgalomhoz Kelemen László magyar színtársulata is, amely 1790. október 25-én tartotta első előadását a budai Várszínházban, ahol Simai Kristóf "Igazházi" című darabját mutatták be. Korábban a Várszínházban csak német ajkú színészek léphettek fel, s ezt követően is 1833-ig a német előadásokat csak ritkán

váltotta fel magyar társulat. Az első hivatalos magyar játékszíni társaság 1792-ben kezdhetette meg rendszeres működését Budán.

OKTÓBER 30.

Takarékossági Világnap

A világ takarékpénztárainak 1924-ben tartott első kongresszusán hozott határozat értelmében minden év októberének utolsó munkanapján tartják világszerte.

OKTÓBER 31.

Endrei Zalán

Született: 1870.10.31. Vért, 125 éve

Meghalt: 1933.12.26. Sátoraljaújhely, író, újságitró

Sajtó alá rendezte Vörösmarty Mihály összes költői műveinek 1907. évi kiadását. Megírta a magyar irodalom történetét, Kisfaludy Károlyig. Magyarra fordította és átdolgozta Andersen és Grimm meséit, valamint több drámát, köztük Shakespeare "Othello"-ját.

NOVEMBER 1.

A Visegrádi királyi találkozó

1335.11.01. körül.

660 éve

I. (Róbert) Károly magyar, III (Nagy) Kázmér lengyel és János cseh király 1335. november 1-je körül Visegrádon találkozott. Az uralkodók szövetséget kötöttek egymással. János cseh király lemondott lengyel királyi címéről és lengyelországi igényeiről, Kázmér lengyel király pedig lemondott Sziléziáról. A magyar és a cseh király békebíróként rendezte a Lengyelország és a Német Lovagrend közötti területi vitát. A három uralkodó több gazdasági kérdésben is megállapodott.

NOVEMBER 4.

Választások Magyarországon

1945.11.04.

50 éve.

1945. november 4-én tartották a II. Világháború utáni első országgyűlési választásokat Magyarországon. A Független Kisgazdapárt 57%-kal - 245 mandátummal - abszolút többséget szerzett, az MKP és SZDP egyaránt 17-17%-ot kapott és ezzel 70, illetve 69 képviselői helyhez jutott. A Nemzeti Parasztpárt 6,8%-ot (23 képviselő), a Polgári Demokrata Párt 0,6%-ot (2 képviselő) kapott, míg a Magyar Radikális Párt nem szerzett mandátumot.

NOVEMBER 7.

Ejtőernyő

1920.11.07.

75 éve

A Rákosmezőn 1920. november 7-én tartott repülőbemutatón Kovács Endre

végrehajtotta az első magyarországi ejtőernyős ugrást. Az első magyar ejtőernyő Hess Ákos tervei alapján 1939-ben készült el.

NOVEMBER 15.

KOMENSKY, Jan Amos /Comenius

Meghalt: 1670.11.15. Amsterdam 325 éve

Született: 1592.03.28. Nivnice

író, filozófus, teológus, pedagógus, a cseh barokk legnagyobb írója.

Lorántffy Zsuzsanna meghívására 1650-54 között Sárospatakon tanított. 1656-ban Amsterdamba költözött. Legjelentősebb szépirodalmi munkája A világ útvesztője című satirikus utópisztikus önéletrajzi elemekkel átszőtt regényes elemelkedés. Későbbi irodalmi jellegű alkotásai közül remek bibliafordításai, egyházi énekes könyvei a legismertebbek. Komensky a tudományos pedagógia az oktatási munka megszervezésére vonatkozó nézeteivel, az általános iskolai oktatás mai szervezetének megalapozója, az általános népoktatás úttörője. Számos latin nyelvű tankönyv szerzője. A pedagógiát forradalmasító munkájának címe a Nagy Oktatástan. A nemzet boldogsága című műve a korabeli magyar társadalom bírálata, a fejlődés útjának ésszerű kijelölése.

NOVEMBER 17.

Füstmentes nap

Az egészségügyi világszervezet kezdeményezésére november 17-ét Füstmentes Nappá nyilvánították. Ezen a napon a különböző rendezvényeken azt hangsúlyozzák, hogy a dohányosoknak nincs joguk ártani nemdohányzó embertársaiknak.

NOVEMBER 18.

Nőhallgatók az egyetemen

1895.11.18.

100 éve

Ferenc József 1895. november 18-án kelt "legfelsőbb elhatározása", királyi leirata birtokában 1895. december 9-én Wlassits Gyula vallás-és közoktatásügyi miniszter engedélyezte, hogy az egyetemek orvosi, bölcsészeti és gyógyszerészeti tanfolyamaira nők is felvehetők. (Az eredeti tervezet valamennyi világi kart és a műegyetemet is megnyitotta volna a nők előtt.) A budapesti egyetemen 1900. november 3-án adták ki az első diplomát egy itthon végzett nőnek: Steinberger Sarolta orvosnak.

Megyei I. o.

Sátoraljaújhelyi TK - Karcsa 1-0 (0-0)

Gólszerző: Ocsenás (59.p.)

Statisztika:

Kihagyott gólhelyzet:

STK.: 4, Karcsa: 3,

Lövés kapura: STK.: 9, Karcsa: 6,

Lövés fölé, mellé:

STK.: 15, Karcsa: 9,

Szögletűgás: STK.: 6, Karcsa: 4,

Szabálytalanság:

STK.: 11, Karcsa: 17,

Sárga lap: STK.: 1, Karcsa: 1,

Küzdelmes mérkőzésen győzött a kaput többször veszélyeztető csapat.

Ifik: STK-Karcsa 7-3 (3-1)

Gólszerzők: Szabó B. (3.), Szoták (2), Sipos, Fodor

Petik Rezső**Megyei I. o.**Pontatlanságon múlt...
Putnok-Sátoraljaújhelyi TK 1-1 (1-0)

STK: Balázs-Horgonyi (Szoták), Ocsenás, Fodor, Krenyitzky-Tokár, Pásztor, Dókus, Dudás (Bordás) - Juhász, Repka.

Gólszerző: Repka (79.p.)

Gyengébb első félidő után a másodikat végigtámadta az STK. Támadói pontatlanságán múlt, hogy nem három ponttal tért haza csapatunk.

A csapat küzdőszelleme példás volt, a második félidőben teljesen védekezésre kényszerítette a hazai csapatot.

A gólhelyzetek aránya 5-2 az STK javára.

Sárga lapok: STK.: 1, Putnok: 3,

Az újhelyi ifik 5-3-ra nyertek.

Szakál Miklós, edző**Megyei I. o.**

Sátoraljaújhelyi TK - Sáta 5-0 (2-0)

Nagyon megérdemelt győzelem

Gólszerzők: Jurkó 3 (5., 9., 76.p.), Juhász 2 (65., 74.p.)

Statisztika:

Kihagyott gólhelyzet: STK.: 6, Sáta: 2,

Lövés kapura (a góllal):

STK.: 10, Sáta: 4,

Lövés fölé, mellé: STK.: 18, Sáta: 8,

Szögletűgás: STK.: 2, Sáta: 3,

Szabálytalanság: STK.: 23, Sáta: 14,

Sárga lap: STK.: -, Sáta: 2,

Piros lap: STK.: -, Sáta: 1,

A játék nagyobb részében hazai mezőnyfölény sok pontatlan kapura lövéssel, több kimaradt gólhelyzettel.

Ifik: STK-Sáta 18-0 (11-0)

Petik Rezső**Megyei I. o.**

Hősies védekezéssel

Abaújszántó - STK 0-0

Statisztika:

Kihagyott gólhelyzet:

Abaújszántó: 6, STK.: 3,

Lövés kapura (a góllal):

Abaújszántó: 4, STK.: 4,

Lövés fölé, mellé:

Abaújszántó: 10, STK.: 4,

Szögletűgás:

Abaújszántó: 12, STK.: 4,

Szabálytalanság:

Abaújszántó: 18, STK.: 21,

Sárga lap: Abaújszántó: 2, STK.: 1,

A 49. percben az abaújszántóiak idegenlégiósa, Truknyikov mellérűgott egy tizenegyest.

Ifik: Abaújszántó - STK 1-4 (0-1)

Gólszerzők: Szabó G.3, Markovics B.

Győzelem fölényes játékkal.

Petik Rezső**Edelény-STK 1-0 (0-0)**

STK: Balázs-Krenyitzky, Ocsenás, Varga, Fodor, (Horgonyi), - Dókus, Tokár, Pásztor, Repka - Jurkó (Szoták), Juhász (Rusznák).

Nem hagyott túlságosan mély nyomokat az első félidő a nézőkben. Szürke eseménytelen volt a küzdelem, a kapuk csak egy alkalommal kerültek közvetlen veszélybe mindkét oldalon. A második játék-részben élénkebb lett a játék, de a színvonal ekkor sem verdeste a csillagos eget...A mérkőzést eldöntő gól a 68. percben esett: 16-os magasságából, jobbról bevált szabadrűgás után, mintegy hét méterről fejtelt a kapunkba a teljes védelmünk statisztálása mellett az edelényi támadó. Elkeseredetten, de nem túl meggyőzően rohamoztunk ezután, hogy legalább a veszett fejsze nyelét mentsük, de mindössze két góllal biztató lehetőségünk akadt a hátra lévő időben. Sajnos ezek kimaradtak, úgy egy nem túlzottan acélos csapatból is sikerült vereséget szenvednünk.

Ifjúsági együttesünk is veszített 2-1-re..

Szakál Miklós, edző**SAKK****NB II. Maróczy csoport**

STK- Miskolci Közút 7,5-4,5

Nyertek:

Dancs Zsolt (1.tábla), Havasi Tamás (2.tábla), Magyar Sándor (3.tábla), Suhaj Gábor (7. tábla), Bodnár Zoltán (12.tábla ifi) konntumálva,

Döntetlen: Tóth Ferenc (4.tábla), Fehér István (5. tábla), Lukács András (8. tábla), B.Tóth László (10. tábla), Vakles György ifi (11.tábla)

Megerősített csapatunk visszavágott az osztályozó mérkőzésen elszenvedett ugyanilyen arányú vereségért.

Petik Rezső**Mezei futóverseny eredménye**

1-2. osztály lány: 1. Erdős Anikó Esze, 2. Karakó Zsuzsa Esze

1-2. osztály fiú: 1. Majoros Márk Esze, 2. Kiss Dávid Esze, 3. Svidor Gábor Esze (12 induló)

3-4. osztály lány: 1. Juhász Katalin Jókai, 2. Szabó Ibolya Esze, 3. Szabolcsi Kitti Jókai (66 induló)

3-4. osztály fiú: 1. Barna Krisztián Deák úti isk., 2. Kalocsai István Deák úti isk., 3. Tegda Norbert Kazinczy (67 induló)

5-6. osztály lány: 1. Czilli Anita Jókai, 2. Pribolyszki Tímea Esze, 3. Ruzsinszki Renáta Jókai, 4. Kiss Zsanett Esze, 5. Lőrincz Tünde Karcsa, 6. Kelemen Ágnes Jókai, 7. Balogh Eszter Esze, 8. Kovács Beatrix Jókai, 9. Balogh Krisztina Jókai, 10. Nehéz Nikoletta Esze (75 induló)

A Jókai iskola csapata jutott tovább a megyei versenyre.

5-6. osztály fiú: 1. Vicickó László Karcsa, 2. Juhász Ádám Jókai, 3. Iván Tamás Karcsa, 4. Maczó Péter Kazinczy, 5. Veperdi Róbert Kazinczy, 6. Mundér Tibor Esze, 7. Dakos Bertalan Karcsa, 8. Katona

Csaba Kazinczy, 9. Bardi János Esze, 10. Vékony József Karcsa (121. induló)

Karcsa csapata jutott tovább a megyei versenyre.

7-8. osztály lány: 1. Mundér Edina Deák úti isk., 2. Emre Beáta Esze, 3. Bajzáth Mária Deák úti, 4. Nagypál Mónika Deák úti, 5. Csomós Erika Deák úti, 6. Harkai Linda Esze, 7. Szabó Ágnes Jókai, 8. Kosztyu Mónika Esze, 9. Boros Judit Esze, 10. Vad Angéla Jókai (22 induló)

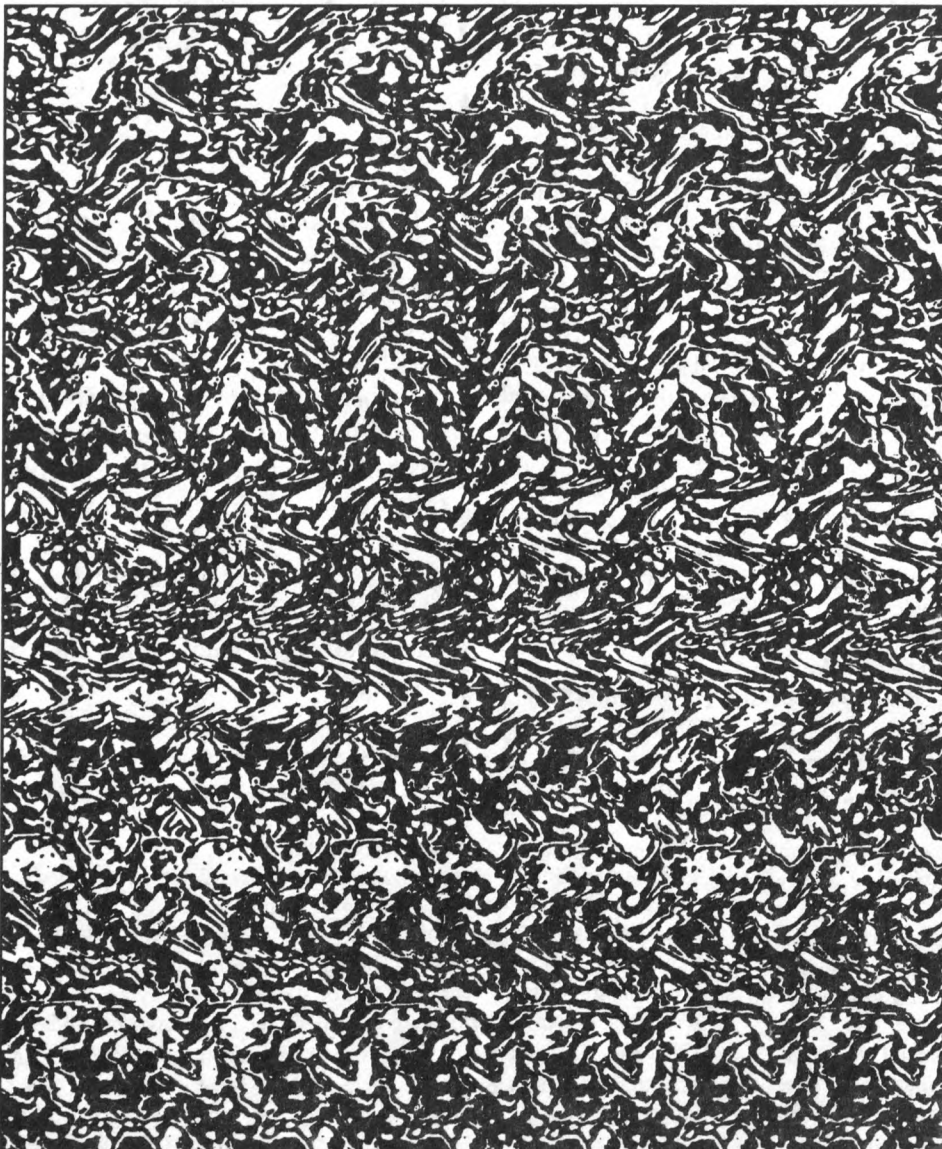
A Deák úti iskola csapata jutott tovább a megyei versenyre.

7-8. osztály fiú: 1. Márton Ferenc Deák úti isk., 2. Greskó Zsolt Jókai, 3. Kalocsai Károly Jókai, 4. Farkas Kálmán Kazinczy, 5. Bukó Tibor Deák úti isk., 6. Rendes Ferenc Kazinczy, 7. Farkas Krisztián Esze, 8. Bojtár Sándor Jókai, 9. Szabó István Jókai, 10. Nemes Péter Esze (52 induló)

A Jókai isk. csapata jutott tovább a megyei versenyre. Gratulálunk a résztvevőknek és felkészítő tanárainknak!

**Esztergomy Zoltánné
ÁISB elnök**

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk mindazokkal, akik nap mint nap arra jártak, látták és talán szerették is, hogy a városligeti Dókus kastély életének 120. esztendejében 1995. őszén hosszú szenvedés után megszűnt létezni. Emlékét megőrizzük! Béke poraira.



Az itt látható "össze-vissza" ábrákkal tarkított képen hosszas koncentráció után láthatóvá válik a térbeli 3 dimenziós kép. A legkönnyebben úgy láthatjuk meg, ha egészen közel tartjuk a szemünkhöz, majd lassan távolítjuk a képet kb. 30 cm-re úgy, hogy közben szemünk nem mozdul el. Hosszú kitartás után Ön is megláthatja a csodát.

APRÓHIRDETÉS

Sátoraljaújhelyen 3 szobás családi ház eladó. Érdeklődni: 06-46/348-354-es telefonon 18 óra után.

Faiskolai lerakat nyílik Rudabányácskán a Kárpát u. 27. sz. alatt. Szőlőoltványok, gyümölcsfák, dísznövények nagy választékban kaphatók.

Nyitás: 1995. október 23-án.
Nyitvatartás egész nap.

Eladó egy 125-ös ETZ, nagyon jó állapotban, érvényes műszakival 1997.08-ig. Érdeklődni: Dévényi László Sátoraljaújhely, Ipartelep u. 37.

Kétgyermekes házaspár Sárospatakon eltartási szerződést kötne idősebb emberrel. Érdeklődni a szerkesztőségben. Tel. 321-429.

Sátoraljaújhely Dózsa Gy. 18-ban (Kör ABC-hez közel) 1.1/2 szobás összkomfortos lakás reális áron eladó. Érdeklődni: Tel. 322-847. a délutáni órákban.

Trabant Combihoz utánfutót vásárolnék. Érdeklődni: Sátoraljaújhely Ipartelep út 37. Dévényi vagy a szerkesztőségben. Tel. 321-429.

HUMOR

Egy arab sejk sétál a szaudi sivatagban, előtte ötven méterrel megy a felesége. Szembejön egy másik sejk, s méltatlankodva felkiált.

- Mit csinálsz Ahmed? Meg vagyon írva a Koránban, hogy az asszonynak ötven méterrel az ura mögött kell mennie!

- Igaz, Ali, igaz. Csakhogy amikor a Koránt írták, még nem volt elaknásítva a sivatag!

ÚJHELYI KÖRKÉP

SÁTORALJAÚJHELY VÁROS
ÉS KÖRNYÉKÉNEK LAPJA

Felelős szerkesztő:

UJJ PÉTER

Szerkesztő:

DÉVÉNYI ISTVÁN

Kiadja:

SÁTORALJAÚJHELY VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

Felelős kiadó:

LACZKÓ KÁROLY polgármester

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

3980 SÁTORALJAÚJHELY, KOSSUTH TÉR 5.
Telefon, üzenetrögzítő, telefax: 47 / 321 - 429

Készült:

a SÁROSPATAKI NYOMDA KFT. NYOMDAÜZEMÉBEN
Sárospatak, Comenius u. 8. Tel.: 47/323-154

Felelős vezető:
DERDA LÁSZLÓ

Megjelenik havonta 3000 példányban.
Előfizethető a szerkesztőségben.

Munkatársak:

BEKÉNYI ZSUZSANNA,
GÉZA BARNA, PETIK REZSŐ, BALOGH SÁNDOR

HU ISSN 0238-6712